

8. OLDAL

Emberek lakóhelye a belváros

Karácsony Gergely szerint most van itt a pillanat,
hogy közösen élhetővé tegyük Budapestet

12. OLDAL

Hős nővérek

A Covid frontvonalában küzdöttek
a terézvárosi egészségügyi dolgozók

25. OLDAL

Ola, Pablo bácsi!

Spanyol világutazó a Szív utcai ovi
népszerű karbantartója

Önkormányzati fogadóórák

Tisztségviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 SOPRONI TAMÁS polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7967-es számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00-18.00 Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Györffy Máté alpolgármester képviselő (9. evk.)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00-18.00 Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester képviselő (5. evk.)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00-18.00 Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-8938-as számon
 dr. Mogorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

EVK.	NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
1.	 Heltai László	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Csütörtök 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-ös számon
2.	 Németh Helga Anna	Polgármesteri Hivatal Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00-18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 608-3687-es számon
3.	 Szilágyi Erika	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Minden hónap utolsó kedd 17.00-18.00 Előzetes egyeztetés a (06-70) 705-5568-as számon
4.	 Kecskés Balázs	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00-17.00 Telefon: (06-70) 768-5099
6.	 Szász Károly	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00-17.00 Telefon: (06-70) 476-3783
7.	 Sajószegi Péter	Polgármesteri Hivatal (recepció érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00-17.00 Telefon: (06-70) 476-3792
8.	 Bálint György	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Csütörtök 17.00-19.00 vagy előzetes egyez- tetés alapján a (06-70) 314-5888-as számon
10.	 Gaár Iván Zsolt	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00-19.00 Telefon: (06-20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 956-0506-os számon
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 476-3806-os számon
 Császárné Csóka Ilona	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 206-7263-as számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 935-6487-es számon

Országgyűlési képviselő

dr. Oláh Lajos

Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a +36 30 709 11-02-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.
Vezető: Szőke Zoltán, 061/ 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac
Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 061/ 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ
dr. Kopácsy Judit
1068 Budapest, Király utca 82., 061/ 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat
Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 061/ 321 2200

Terézvárosi Gondozó Szolgálat
Vezető: Scholczné Havas Palma
1061 Budapest, Király utca 31., 061/ 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer
0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81-83., 061/ 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala Hatósági Osztály és hivatalvezetés

1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
Telefon: 473-2714, 473-2718
Ügyfélfogadási idő: hétfő 13.30-18.00,
szerda 8.00-16.30, péntek 8.00-11.30

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest Andrássy út 55.
Ügyfélfogadás: Hétfő: 7-17; k-cs: 8-16, péntek: 8-14

1062 Budapest Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás: Hétfő 7-17, k-cs: 8-16, péntek: 8-14

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,
342-0907, 342-0908, 342-0909.
Ingyenes zöld szám: +36 80 201 138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30-18.00,
szerda 8.00-16.30, péntek 8.00-11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., **Telefon:** 351 8939
Hétfő: 08:00-18:00, **Kedd:** 08:00-16:00
Szerda: 08:00-16:30, **Csütörtök:** 08:00-16:00
Péntek: 08:00-13:30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Császárné Csóka Ilona, Sajószegi Péter,
Szilágyi Erika, Grekovic Borbála,
Hegyi András, Komjáthy Anna, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Gaár Iván, Lindmayer Viktor, Kovács Aranka,
Matolcsi Györgyné, Molnár Gergely

Tulajdonosi bizottság

Bálint György elnök, Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Kecskés Balázs, Sajószegi Péter,
Fülöp Gergely, Nyíri Gábor, Tóth Viktor, Tőreki Milán

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök, Bálint György alelnök,
Sajószegi Péter, Simonffy Márta, Szász Károly,
Csontos Gyöngyi, Matokanovic Lidia,
Szabó Krisztina Diána, Varga Máté

Beszéljünk!

Álljunk meg egy szóra! – nem feltétlenül nyelvhelyességi kérdéseket feszegetni, mint Grétsy tanár úr tette annak idején (bár az is remek nyitánya lehet egy jóízű beszélgetésnek), hanem ismerkedni egymással, és közösen a városunkkal. Valami ilyesmit képzelnek el a nyáron lezárt utcákban, a bringásokra és gyalogosokra áthangolt Budapesten. Botojunk egymásba (ragozhatjuk így vajon, Tanár úr?), osszuk meg emlékeinket és vágyainkat, tervezzük át együtt Terézvárost és Budapestet.

Kérdezzük meg az idős szomszédokat, hogy milyen titkokat rejt az udvar, ha kertet szeretnénk benne építeni – javasolja a tájépítész a társasházak lakóinak. Sokan beszélgetésen keresztül ismerjük meg önmagunkat közösségként – érkezik egy másik tanács.

Kérdezzünk, vitázzunk! – kéri a főpolgármester. Meg kell fogalmazni a kéréseinket, mert egyéni igényeink összehangolásával válhat élehetővé a fővárosunk.

Látogassuk meg egymást, csejéljünk tapasztalatokat! – szól az új alpolgármester felhívása.

Ola! – köszön az ovis a spanyol karbantartó fiúnak, mert – ha csak egyetlen szó erejéig is – az ő nyelven szeretne vele kommunikálni.

A vírus frontvonalában harcoló nővérek számára csak az segíthet feldolgozni az átélte megpróbáltatásokat, ha elmesélhetik azokat. És mi úgy köszönhetjük meg a munkájukat, ha megállunk egy pillanatra, és meghallgatjuk őket.

Beszéljünk szenvedéllyel, szenvedélyről. Főzéstről, színházról, ékszerkészítésről.

És főleg: szóljunk bele a minket érintő dolgokba!

KERTÉSZ ANNA

A jövő velük kezdődik

– kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákokat díjazott Terézváros

7.

4. Zárszámadás és támogatások
5. A gyávaság költségvetése
– interjú dr. Oláh Lajos országgyűlési képviselővel
6. Nyitott ajtók és csapatmunka
– interjú dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármesterrel
7. Szükségünk van rájuk
Nem akartak képernyőn búcsúzni
- 8–9. Tovább és jobban élni Budapesten
– interjú Karácsony Gergely főpolgármesterrel
10. Klímabarát kerületet szeretnének
Elfogták az unokázós csalót
11. A megbecsülésükért dolgozunk
12. Heteken át szkafterben
13. Semmelweis újra aktuális
- 14–15. Alkalom szüli a kertet
16. Minden anyag csoda
17. Nyár a Hunyadi téren
18. Nem maradunk színház nélkül
19. Türelmet tesztelő ékszerek
20. Kéjes-kényes Westend-ügyek
21. Benedek Szabolcs: A beázás
- 22–23. Kultúrkör
24. Bogyós nyári varázslat
25. Ola, Pablo bácsi!
- 26–27. Rejtvény/apróhirdetés/pályázat
28. Nagyvilág – Színes hírek

6.

Az új alpolgármester nem az asztal mögött szeretne dolgozni

14–15.

Sötét udvarból buja kert

19.

Gálvölgyi Dorkának új szenvedélyt hozott a karantén

TERÉZVÁROS KÖZÉLETI, KULTURÁLIS ÉS ÉLETMÓDMAGAZIN

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata

FELELŐS SZERKESZTŐ: Kertész Anna

A LAP MUNKATÁRSAI: Dobi Ágnes, Gajdács Emese, Steindl Gabriella

TÖRDELÉS: Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3.

E-MAIL: sajto@terezvaros.hu

NYOMDA: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Lajosmizse

FELELŐS VEZETŐ: Papp Tibor ügyvezető igazgató **TERJESZTÉS:** Magyar Posta Zrt.

A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:

Telefon: 06 1/342-0905,

2451-es mellék

E-mail: sajto@terezvaros.hu

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:

VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Zárszámadás és támogatások

Két testületi ülést is tartottak a képviselők június 25-én. Az első az elmúlt év gazdálkodásának eredményeit elemezték, majd elfogadták a 2019-es zárszámadást. A második ülésen olyan fontos témák szerepeltek, mint a módosított zajrendelet, az új alpolgármester megválasztása vagy a színházak támogatása. Az esemény indulatoktól sem volt mentes.

Temesvári Szilvia és dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármesterek, Soproni Tamás polgármester és dr. Mogorósi Sándor jegyző a testületi ülésen

Szükség van a tartalékra

Az önkormányzat költségvetési egyenlege 2019-ben is pozitív volt. A bevételek tavaly a tervezet meghaladó mértékben teljesültek, a kiadások alatta maradtak a várt összegnek. Ennek eredményeként pozitív költségvetési maradvánnyal számolhat az önkormányzat, amelyből a kormányzati elvonások (idegenforgalmi, illetve gépjárműadó) és a járvány okozta többletkiadások pótlására jelentős összeget már beemelték a költségvetésbe. A 2019. évi maradvány összege több mint 8 milliárd forint, ez az általános tartalékba kerül.

Színházak támogatása

Terézváros önkormányzata a kerületben működő és a járvány miatt nehéz helyzetbe került színházakat a bérleti díjak kedvez-

ményeivel, illetve színházjegyek vásárlásával támogatja.

Megválasztották az új alpolgármestert

A képviselők többségének döntése értelmében Terézváros új alpolgármestere lett dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna, aki a kereskedelemért, turizmusért és köztisztaságért felel mostantól.

(Az új alpolgármesterrel készült interjúnk a 6. oldalon olvasható.)

A diákoknál maradnak a laptopok

A járvány okozta veszélyhelyzetben a terézvárosi diákok is a digitális tanrend szerint vettek részt az oktatásban. Ezt megkönnyítendő az önkormányzat laptopokkal támogatta a kerületi tanulókat. Mivel ezek a fiatalok mind

szociálisan rászorulóak, a testület úgy döntött, hogy a gépeket a veszélyhelyzet után sem kell visszaadniuk az önkormányzatnak, továbbra is segíthetik őket a tanulásban.

Szigorodott a zajrendelet

A belváros, így kerületünk is rengeteg építkezésnek, beruházásnak ad helyet. Ezekre szükség van, de az építkezések zaja nem zavarhatja mindennap az itt élők nyugalma, ezért augusztus 1-jétől tilos lesz vasárnap, illetve ünnepnapokon zajjal járó építkezési tevékenységet végezni. A hét többi napján is rövidülnek az időszakok: az eddigi 6 és 22 óra közötti időszak helyett munkanapokon 7-től 20 óráig, míg szombaton 9 és 18 óra között lehet majd építkezni.

Kiválasztották a közétkeztetési biztosító céget

A kerületi oktatási intézményekben a továbbiakban is a Prizma-Junior Közétkeztetési Kft. biztosítja az enni-ivólát, erről döntött a testület egy közbeszerzési eljárás eredményeként. A beérkezett három ajánlat közül ez volt a legkedvezőbb. A cég munkáját folyamatosan figyelemmel kíséri az önkormányzat, ennek érdekében minőség-ellenőrző csoportot hoztak létre.

Meghiúsult a szavazás

Az előterjesztések között szerepelt az önkormányzati cégek idei üzleti tervének jóváhagyása is, amelyet a képviselők elfogadtak. A társaságok vezérigazgatóinak teljesítményértékeléséről viszont már nem szavaztak a Fidesz és a Demokratikus Koalíció képviselői, így a testület határozatképtelenné vált, a témát pedig le kellett venni a napirendről.

GAJDÁCS EMESE

VITA: Soproni Tamás (Momentum) polgármester a zárszámadás tárgyalása során elmondta, hogy az elmúlt ciklusban Terézváros nem fejlődött, a Hunyadi téri csarnok külső felújításán kívül nem sok minden történt, ami jobbat tett a helyiek életét. Ezeket az állításokat a fideszes képviselők mindegyike visszautasította, Bundula Csaba (Fidesz) pedig azt rótta fel a kerület jelenlegi vezetésének, hogy munkájukat az a volt MSZP-s képviselő, Hatvani Csaba támogatja tevékenyen, akit a bíróság jogerősen elítélt hanyag kezelésért, hivatali vissza-

élésért, és ezért több mint 200 millió forinttal tartozik a kerületnek.

Heltai László (LMP) a Fidesz azon megjegyzésére, hogy indokolatlanul nőtt a polgármesteri kabinet és a sajtóosztály létszáma, elmondta, hogy egy választó azzal keverte meg őt, hogy az utóbbi időben az internetről, az újságból végre lehet értesülni arról, hogy mit csinál az önkormányzat. Ez pedig azt mutatja, hogy volt értelme az átszervezéseknek.

A Fidesz képviselőcsoportjának tagjai a testületi ülésen egymást váltva, de szín-

te minden napirendnél elmondták: „Terézvárosban nincs demokrácia, diktatúra van. A kerület vezetése figyelmen kívül hagyja a választók 43 százalékának véleményét, hiszen nem enged be a fideszes politikusokat az önkormányzati cégek felügyelőbizottságaiba, a kuratóriumokba, a bizottságokban pedig még a mandátumarányt sem biztosítják.” A fideszes képviselők „akciója” miatt az ülés a vártnál lényegesebben tovább tartott, a konstruktív munkát pedig szinte teljesen ellehetetlenítette.

A gyávaság költségvetése

Hiába kért pénzt a jövő évi költségvetésben a Péterfy Kórház-Rendelőintézet felújítására, fogyatékos gyerekek játszóterére, szociális bérlakásprogramra, az Országgyűlés költségvetési bizottsága dr. Oláh Lajos parlamenti képviselő minden javaslatát mérlegelés nélkül elutasította. Terézváros országgyűlési képviselőjét a testületi ülés után a járványügyi védekezés tapasztalatairól és a költségvetés sarokpontjairól kérdeztük.

– Ellenzéki országgyűlési képviselőként hogy élte meg a veszélyhelyzet időszakát, amikor még a szokásosnál is kevesebb volt a beavatkozási lehetőség a kormány munkájába?

– A járvány megjelenésekor azt hittük, hogy olyan speciális helyzet jön, amikor a kormány az elmúlt tíz évben először konstruktív együttműködést szeretne az ellenzékkel – mint ahogy ez megtörtént Olaszországtól Franciaországon át sok helyen. A felvilágosultabb demokráciákban az ellenzéki vagy kormánypárti politikusok közösen találták ki, hogy mi a jó az embereknek, akár az egészségügyi védekezés, akár a gazdasági feladatok tekintetében. Példát mutattak összefogásból, hiszen a vírust csak közösen lehet legyőzni, a nyomában járó válságon csak együtt lehet túljutni. Ehhez képest Magyarországon az történt, hogy bár az ellenzék nagyon együttműködő volt a veszélyhelyzetről szóló törvényjavaslattal kapcsolatban, és csupán annyit kért, hogy – ahogy a világ többi országában – ne időkorlát nélküli felhatalmazás legyen, a kormány mégis a haza ellenségének kiáltotta ki, és átvitte a példátlan törvényt. Lehetőségként tekintett a járványhelyzetre, hogy megerősítse a hatalmát és ekézze az ellenzéket.

A későbbiekben a védekezéssel kapcsolatos javaslatainkról beszélni sem voltak hajlandók. Azok az ötletek – ilyen volt a javaslatom a sárga csekk feladásának haladékaról –, amelyek nem tőlük jöttek, nem is voltak érdekesek. Ez adta meg az alaphangot. Aztán jött azoknak az ellenzéki önkormányzatoknak a megbüntetése, amelyek ráadásul ebben a helyzetben a védekezés, a bajbajutottak megsegítésének első vonalában álltak.

– Hogy látta a parlamentből, milyen feladatokat vettek át az önkormányzatok a kormánytól?

– Sok új feladat hárult az önkormányzatokra, vagy meglévő feladatokat kellett nagyobb volumenben teljesíteniük. A kormány arra kérte az időseket, hogy maradjanak ott-

hon, és ezt sokak számára az önkormányzatok tették lehetővé azzal, hogy megszervezték az ellátásukat.

A kormány szociális feszültségeket generált: kiürítette a kórházakat, magukra hagyta a friss munkanélkülieket – ezzel az önkormányzatokra maradt egy sor ten-nivaló, de nem kapott semmilyen segítséget a megvalósításukhoz.

A legtöbb európai országban úgy döntöttek, hogy az önkormányzatokat segítik ebben a munkában, külön pénzügyi alapokat hoztak létre, ehhez képest mi történt Magyarországon? Érdemben hozzányúltak az önkormányzatok költségvetéséhez: felfüggesztették a bevételeiket, elvették a gépjárműadó, ingyenessé tették a parkolást.

Nemhogy nem támogatták az önkormányzatokat, amelyek közvetlen segítséget nyújtottak a járványhelyzet áldozatainak, de még meg is sarcolták őket. Nem véletlen, hogy minden egyes kerületben új költségvetést kell csinálni. Egyet nagyon fontos hangsúlyozni: az, amit a kormány csinál például Terézvárossal, az a terézvárosi fideszes szavazóknak is nagyon rossz, tehát még a saját szimpatizánsainak is árt. Fájdalmas, hogy a helyi fideszes politikusok ilyenkor elfelejtik, hogy mi lenne a dolguk: az emberek képviselete.

– Elkészült a jövő évi költségvetés, amelyet Varga Mihály úgy címkézett: „a gazdaságvédelem költségvetése járványügyi készültséggel”. Ön hogy nevezné?

– Baj van a gazdasággal, a járvány mind Magyarországon, mind az egész EU-ban hatalmas károkat okozott. Elfogadom és támogatom a kormánynak azt a politikáját, hogy a vállalatokat segíteni kell, de jóval transzparensabb módon. Mészáros Lő-

rinc szállodái miért kaptak támogatást az után, hogy elbocsátottak 800 embert? Ebből is látszik, hogy nem az egyszeri munkavállaló a végpontja ezeknek a dotációknak. Azokon az embereken, akik már a járvány előtt is nagyon nehéz helyzetben voltak, nem tervez segíteni a kormány.

Ahogy említettem, a legtöbbet az önkormányzatok tesznek közvetlenül az emberekért, azok az önkormányzatok, amelyeket a 2021-es költségvetés és a 2024-es költségvetési kitekintés hosszú távon is megszorításokkal sújt. Ezért én inkább a gyávaság és a gyengeség költségvetésének nevezném ezt. A kormány nem mer szembenézni a valós problémákkal.

– A költségvetés zárószavazása július 3-án lesz, ön felolvasott az Országgyűlésben egy hosszú listát arról, hogy milyen módosítókat javasol körzetével, Terézvárossal és Erzsébetvárossal kapcsolatban, illetve országos ügyekben. Van realitása annak, hogy bármelyik pontját elfogadják?

– Ezekkel a módosítókkal egy étlapot szerettem volna letenni az asztalra, hogy a kormánypárti képviselők válogathassanak belőle. Azt gondoltam, lehet, hogy nem tetszik majd, hogy szociális bérlakásokat építsünk vagy mélygarázsokat a zöldterületek fejlesztése érdekében, de esetleg lesznek, akiknek mondjuk fontos a műemléki épületek homlokzatának felújítása. Vagy esetleg nekik is jár rokonuk a Péterfy Kórházba, ismerik az ottani állapotokat, és úgy gondolják, hogy ideje lenne végre rendbe hozni az épületeket, megújítani az eszközparkot.

A költségvetési bizottságban a Fidesz az összes javaslatomat leszavazta. Tehát leszavazta a fogyatékos gyerekeknek szánt játszótér építését és a parlagfü-mentesítést is. Nem egyenként, nem indokolva, hanem egy hatalmas csomagban, amely az összes DK-s módosítót tartalmazta. Tehát át sem gondolták azt, hogy a Péterfy Kórház-Rendelőintézetet 20 milliárd forintból felújítsák – pedig ez mi lett volna ahhoz a 65 milliárd forinthez képest, amit a hajdúnánási motokrosszpályára különítettek el. Mindez tökéletesen mutatja az értékválasztást.

KERTÉSZ ANNA

Nyitott ajtók és csapatmunka

Nem csupán az íróasztal mögött szeretné végezni a munkáját Terézváros kereskedelemért, turizmusért és közisztaságért felelős alpolgármestere, dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna. Így mi is inkább közös séta keretében ismerkedtünk meg a kerület új vezetőjével, akivel ezentúl gyakran lehet majd találkozni a városrész közterein.

– Itt vagyunk a kerület kellős közepén... Hogyan látja most Terézvárost? Mit érez, ha végigsétál a Körúton vagy a Király utcán?

– Nagyon sok dolog köt a VI. kerülethez, több munkám és az egyetemi évek, amikor a barátaimmal, az évfolyamtársaival sok időt töltöttünk ezen a környéken. Terézváros Budapest egyik legszebb kerülete, az Opera, a színházak, a pezsgő kulturális élet is különlegessé teszi. Örülök és büszke vagyok rá, hogy itt kaptam feladatot, nagyon sok tervem, ötletem van, hogy még jobbat tegyünk ezt a csodálatos városrészt.

– Alpolgármesterként éppen azokért a területekért (kereskedelem, turizmus) felel mostantól, amelyeket a legjobban sújtott a járványhelyzet. Ebben a speciális helyzetben hogyan kezd neki a munkának?

– A legfontosabb most a helyzet felmérése, a tájékozódás. Ezért mindenképpen szeretném megismerni a kerületben dolgozó vállalkozókat, meghallgatnám a véleményüket, a kéréseiket. Ezt vállalkozói fórumokkal, személyes találkozókkal képzelem el, szívesen megyek el hozzájuk, hogy a helyszínen hallgathassam meg az ötleteiket, lássam a körülményeket. A helyi, kerületi lehetőségek kihasználása mellett szíve-

NÉVJEGY

Kerék-Beleznay Zsuzsanna Miskolcon született, 12 éve él Budapesten. 2013-ban végzett jogászként a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, majd egy nemzetközi faktorcégnél dolgozott, közben jogász-közgazdász másoddiplomát szerzett. 2019 végén tette le a jogi szakvizsgáját. 2015-től a Jobbik Magyarországért Mozgalom országgyűlési képviselőcsoportját segíti a törvényalkotás folyamatában. A Jobbik női és családpolitikáért felelős tagozatát vezeti.

sen lobbizom majd a vállalkozók érdekeiért a parlamenti képviselőknél is.

– Ön szerint kell-e, lehet-e helyi szinten hatékonyan szabályozni a turizmust, hogy minden szereplő (vendég, vállalkozó, lakó) jól járjon?

– Mindenképpen arra kell törekedni, hogy az itt dolgozók, a vállalkozók is boldoguljanak és az itt élők is jól érezzék magukat. Ehhez az állandó párbeszéd, egymás megértése és a jó megoldások felkutatása lehet a kulcs. Az önkormányzat a maga eszközeivel és lehetőségein belül kell hogy mindent

megtegyen ennek érdekében. Természetesen a lakosság véleményét, javaslatait elsődleges szempontként fogom figyelembe venni.

– Van kedvenc települése, városrésze, ami mintaadó lehet a VI. kerületben is?

– A napokban az Eötvös utcán sétáltam, és a spanyol nagykövetség előtt valami olyan csodálatos kép tárult eléem, amit mindenhol látni szeretnék. Gyönyörűen virágzó növények, szép épületek. A tisztaság, a nyugalom, valamint a jólét jutott róla az eszembe. Mint ha egy bajor kisvárosban lettem volna. Valami ilyesmi számomra az ideális városkép, ezért fogok dolgozni Terézvárosban is.

– Ön a Jobbik nőügyekért és családokért felelős tagozatát vezeti. Bele tudja majd szőni ezt a vonalat, elköteleződést a terézvárosi önkormányzatban végzett munkájába?

– Azon leszek. Egyre több tennivaló van a családon belüli erőszak megfékezése, megelőzése terén, de meg kell teremteni annak a feltételeit is, hogy a fiatalok nyugodtan alapíthassanak családot. A nők ne kényszerüljenek választani a család és a munka között. Önkormányzati vezetőként is sok lehetőségem van ezen a téren kedvező változásokat elősegíteni, természetesen együttműködve vezetőtársaimmal, a képviselőkkel, a tanácsnokokkal. Én a csapatmunkában hiszek. Többet el tudunk érni, ha megosztjuk a feladatokat, más-más megközelítéssel dolgozunk ugyanazért a célért. Ezért is számítok nagyon a közvetlen munkatársaimra, azt kihangsúlyozva, hogy nem lesz nagy stáb körülöttem, hiszen a költséghatékonyság elve mindnyájunknak fontos. A titkárságvezetőm Tőreki Milán lesz, aki jelenleg a Terézváros Közrendjéért és Közbiztonságáért Közalapítvány elnöke is.

– A közösségi médiában és néhány saját videójában is Beleznay Zsuzsiként mutatkozik be. Ez a megszólítás is „érvényben van”?

– A férjem is jogász doktor és én is, innen a hosszú név, de a megszívisebben a Zsuzsit használok, közvetlenebbnek érzem. Alpolgármesterként is azt szeretném, hogy az emberek bátran keressenek meg a problémáikkal, ötleteikkel, arra törekszem, hogy közvetlen kapcsolatot alakítsak ki a kerület lakóival. A nyitott ajtók híve vagyok, ígérem, hogy sokat leszek az emberek között, találkozhatnak velem a piacon, a rendezvényeken, valamint a hivatalban is nagy szeretettel várom a lakosokat, vállalkozókat. GAJDÁCS EMESE

Szükségünk van rájuk

Terézváros önkormányzata hagyományosan a tanév végén jutalmazza a kerület általános iskoláiban kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákokat. A tanulmányi eredmények, a sport és a zene területén elért helyezések alapján az idén 62 tanuló részesült elismerésben.

„Nagyon meglepődtem, amikor megtudtam, hogy díjat kapok, de természetesen nagyon jólesett” – árulta el Mikle Bendegúz, aki a kitűnő bizonyítványa mellett dzsúdóban is szép eredményeket ért el. Kedvenc tantárgya az angol, de az összes többit is szívesen tanulja. Az ötödik osztályt végezte, és ifjú kora ellenére rácsófol minden sztereotípiára, ugyanis határozott elképzelése van a jövőjét illetően. Dzsúdoedzőnek készül, és a nemzetközi karrierje szempontjából elengedhetetlennek érzi a kiváló nyelvtudást. Bendegúz mondatai jól illeszkedtek a díjakat Miyazaki Jun alpolgármesterrel közösen átadó Soproni Tamás polgármester kö-

szöntő gondolataihoz. A polgármester azt kérdezte a diákoktól, hogy van-e olyan közöttük, akinek még nem tették fel a kérdést: mi leszel, ha nagy leszel? Elárulta, hogy általános iskolás korában pápa szeretett volna lenni, de nem sikerült. Mint mondta, azért nem is teszi fel ezt a kérdést, mert talán a diákok maguk sem tudják rá a választ. A díjátadón jelenlévők 10-15 év múlva fogják befejezni a tanulmányaikat, ennyi idő alatt pedig rengeteget változik a világ. Tizenöt éve még nem léteztek azok a fogalmak, hogy influencer vagy profi Fortnite-játékos, és 15 év múlva valószínűleg rengeteg jelenlegi szakmára sem lesz szükség. „Egy dolog biz-

tos, bármilyen munkát végeztek majd, ahhoz tanulni kell. Valószínű, hogy egy orvostól senki nem fogja megkérdezni, hogy kilencévesen hányast kapott matekból, de az a kritikus és logikus gondolkodás, amit az iskolában elsajátítottok, minden egyes munkakörhöz szükséges lesz. Akkor is, hogy ha jó appot akartok fejleszteni és akkor is, ha egy gyógyszeren kísérleteztek. A tudásra a mindennapokban is szükség van, ez nélkülözhetetlen az élethez. Azért vagytok itt, mert valamiben kiválóan teljesítettetek. Nem csak a szüleitek büszkék rátok, én polgármesterként is az vagyok. Nem csupán Terézvárosnak, Budapestnek és Magyarországnak is szüksége van kiváló diákokra. Köszönöm az egész éves munkátokat, a szülőknek pedig a támogatást, a gondoskodást” – zárta beszédét a polgármester.

STEINDL GABRIELLA

Nem akartak képernyőn búcsúzni

Az idei év több szempontból is különleges volt a diákok számára. Az online iskola után sok helyen döntöttek az internetes ballagás mellett. Bódi Csilla, a Bajza Utcai Általános Iskola igazgatója és pedagógustársai úgy érezték, hogy nem csak a diákokban, a tanároknak is hiányérzet maradna, ha nem lenne méltó a nyolcadikosok búcsúja. „Gondoljunk csak bele, a diákok hónapokig nem találkoztak egymással. Most jön a nyári szünet, aztán őszől szétszélednek, hiszen különböző középiskolákba mennek tovább. Úgy éreztük, hogy nagyon igazságtalan lenne, ha a ballagásról is le kellene mondaniuk. Akár osztályonként is megszerveztük volna, ha csak arra lett volna lehetőségünk, de semmiképpen nem akartuk online tartani.” Természetesen az iskolától való búcsúzás a még érvényben lévő intézkedéseknek meg-

felelő módon, óvintézkedések mellett zajlott. A hagyományok szerint a nyolcadikosokat a tantermekben az alsóbb osztályokba járó diákok várják és köszöntik. Ez az idén elmaradt, a tanárok álltak sorfalat a végzősök utolsó iskolai útjához. A tornateremben megtartott ünnepségre tanulónként csak egy szülő vagy hozzátartozó mehetett be, a többiek türelmesen és megértően várták ki az ünnepség végét az iskola udvarán. A végzősöket a hetedikesek egy-egy humoros gondolattal búcsúztatták.

A nem mindennapi, de meghatározó ünnepségen három végzős osztály 62 diákja búcsúzott az iskolától. Volt, aki maszkban vett részt a ballagáson, de mint a tanulók egybehangzóan állították: ez egyáltalán nem számít, a lényeg, hogy lehetőséget kaptak a búcsúzásra.

S. G.

Tovább és jobban élni Budapesten

A terézvárosi polgárok szempontjából különösen fontos, hogy a belvárosra úgy tekintsünk mint emberek lakóhelyére – mondja a főpolgármester, aki szerint most van itt az ideje konstruktív vitát nyitni arról, hogyan válhatna Budapest élhető várossá. Karácsony Gergely közösségként és nem közönségként tekint a főváros lakóira, kíváncsi a véleményükre a Budapestet sújtó intézkedésekkel kapcsolatban is.

– Az egyszeri budapesti lakos, legyen Fidesz-szavazó vagy ellenzéki, úgy érezheti magát, mint egy eldurvult válás során a gyerek. A legkevésbé tehet a kialakult helyzetről, végül mégis ő a legfőbb áldozata a kormány és a főváros konfliktusának. Azt látjuk, hogy a haragos felek milyen lépéseket tesznek, de vajon maga a polgár hogyan avatkozhat közbe a város érdekében?

– A példa abból a szempontból releváns, hogy minden válás esetén a legfontosabb, hogy a gyerek ne sérüljön, hogy érezze, ha vitatkoznak is a szülők, mindenképpen az ő érdekeit tartják szem előtt. A kormány és a főváros vitájában most az lenne a fontos, hogy úgy tartsuk szem előtt a budapestiek érdekeit, hogy közben nem kezeljük őket gyerekként. Számos ügyben van vita a kormány és a főváros között, és ebben a vitában nem kiegyenlített a helyzet. A kormánynak rendelkezésre állnak lehetőségek, hogy a mi életünket befolyásoló döntéseket hozzanak, például elvegyék a kerületektől és a fővárostól a bevételeik jelentős részét. Nekünk annyi eszközünk van, hogy tájékoztatjuk erről az embereket, hogy értsék, bizonyos dolgok miért nem úgy történnek Budapesten, ahogy az elvárható lenne.

A kormány úgy szeretné bevonni a budapestieket ebbe a vitába, hogy közönségként tekint rájuk. Mi viszont közösségként, vagyis tényleg kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit gondolnak a budapestiek a fővárost sújtó megszorításokról és arról, ahogy mi ezt kezeljük. Mint eddig, ezután is folyamatos kapcsolatban leszünk velük, kikérjük a véleményüket. Hiszen az önkormányzatokat sújtó megszorításokról, a Budapest-adóról szóló vita nem a polgármesterek ügye. A járvány nyomában érkező gazdasági válság kezelésének sikere a tét. Az, hogy az önkormányzatok hogyan tudnak segíteni azoknak, akiket ők jól ismernek, a kormány pedig nem: az egzisztenciájukban veszélyeztetett embereknek, a helyi vállalkozásoknak.

– A legutóbbi Fővárosi Közgyűlésen úgy fogalmazott: a koronavírus-járvány tanulsá-

ga az, hogy az egészség, az élet védelme nem lehetőségünk immár, hanem közös felelősségünk. Az élhető város megteremtése a legfőbb cél. A járvány és a megszorítások okozta 50 milliárdos költségvetési lyukba nem zuhan bele ez a koncepció?

– Több pénzből könnyebben és jobban megvalósítható – nyilvánvalóan. De nem minden pénzkérdés, illetve azt a kevés pénzt is el lehet költeni értelmes dolgokra. Tanulságos, hogy a járvány idején jelentős mértékben javult a levegőminőség Budapesten, a legutóbbi mérések szerint viszont újra kritikussá vált – szinte egyedülálló módon az európai városok között. Ez nagymértékben a korlátozások után is érvényben maradó ingyenes parkolásnak köszönhető, amely az önkormányzatoknak jelentős bevételkiesést, a belvárosban élők számára pedig elviselhetetlen parkolási helyzetet és szennyezett levegőt jelentett.

**100 adóforintból
3 marad Budapesten**

A hatodik kerületi polgárok szempontjából különösen fontos, hogy a belvárosra úgy tekintsünk mint emberek lakóhelyére. Sokkal több zöldterületet kellene biztosítanunk, sokkal kisebb levegő- és zajszennyezésnek kellene kiténni a belvárost. Persze nem lehet ezeket a változásokat egyik pillanatról a másikra elérni, de most, a járvány- és az annak nyomán fellépő társadalmi, illetve gazdasági helyzetben sok kérdést feltehetünk és pár választ bemutathatunk.

Népszerű és sokat vitatott témává vált a nagykörúti bringasáv, amely nem pusztán közlekedési kérdés. A körút funkcióváltásáról szólhat a nyomában fellépő vita. Arról, hogy a várost átszelő autópályaként tekintünk-e a város egyik központi útjára vagy a régi városi piactérnek megfelelően helyet próbálunk kialakítani, ahol az emberek vásárolnak, sétálnak – ahol élet van. Most kellene kipróbálnunk azt,

hogy milyen a város, ha másképpen tekintünk rá. A hétvégi rakpartlezárásnak köszönhetően például megtapasztalhatjuk, hogy milyen a folyó közelében sétálgatni, nemsokára pedig indul a forgalomcsillapítási mintaprojektünk.

Kipróbáljuk a várost másféleképpen, aztán közösen eldöntjük, hogy a tapasztalatok alapján mit akarunk hosszú távon fenntartani. Már a járvány előtt, amikor még csak távoli egzotikumnak tűnt a koronavírus, azt mondtam a budapesti költségvetés expozéjában, hogy az a célunk: a budapestiek tovább, jobb minőségű életet élhessenek. Nem megszokott főpolgármesteri program, tudom, de a járvány, ha sok tervünket felül is írta, a céljainkat biztosan megerősítette.

– A nagykörúti bringasáv mutat valamit abból, hogy milyen az, amikor az autósoknak át kell adni valamit a kerékpáros-közlekedés javára. Sok autós panaszkodik a nagykörúti dugók miatt, és egy friss közvélemény-kutatás szerint a város lakóinak többsége azt mondja, hogy a kerékpáros infrastruktúra ne az autóközlekedés kárára fejlődjön. Megvalósítható ez?

– Először is: amikor a Nagykörúton dugó van, akkor a város többi részén is dugó van. Nem a kerékpársáv miatt áll a város, hanem mert túl sok autó közlekedik egyszerre az utakon. Ezen szeretnénk változtatni, pont azért, hogy ne a dugóban veszteglésről szóljon az autó- és buszközlekedés. 2010 és 2019 között, az előző ciklusban másfélszeresére nőtt az autós közlekedés aránya a városban. Ha ez a trend folytatódik, akkor Budapest élhetetlenné válik. Amellett érvelek, hogy megfelelő parkolási rendszerrel és szolgáltatásokkal érjük el azt, hogy ne legyen magától értetődő a belvárosba autóval bejönni. A helyben lakók védelme érdekében Soproni Tamás programjában és az egyeztetésekben is nagyon markánsan megjelent, hogy olyan parkolási szabályozást találjunk ki, amelyek a közterületen parkolást jellemzően a helyiek számára teszik lehetővé, például úgy, hogy bizonyos időszakokat vagy helyeket nekik szabadítunk fel. A hatodik kerületben komoly problémát okoz az elektronikus rollerek széthagyása. Minden olyan mobilitás, ami környezetbarát, kis helyet használ, az jó, ugyanakkor káoszt okoz a parkolásuk. A legutóbbi közgyűlés által elfogadott koncepcióban szerepel az, hogy mikromobilitási pontokat hozunk létre, azaz olyan helyeket, amelyeknél

a kisebb közlekedési eszközöket le lehet tenni, így a szolgáltatókkal is új viszonyt lehet kialakítani.

– A megtépzott költségvetésben jut forrás a tömegközlekedés fejlesztésére?

– A helyzet komolyságát leírja, hogy a BKK a járvány ideje alatt hetente szenvedett el milliárdos veszteséget, és a helyzet azóta sem javult érdemben. Ebben is újratervezés kell, mert miközben csak a metró több utast szállít, mint a vasúthálózat, a MÁV nagyjából hússzor annyi támogatást kap az államtól, mint a budapesti tömegközlekedés.

Azért volt egy jelentős járműparkcsere, és ezt szeretnénk folytatni. A hármas metró középső szakaszának felújítása kapcsán komoly buszbeszerzésben vagyunk, a metrófelújítás után ezekre az új buszokra lehet majd cserélni a régieket. A potenciálisan tervezhető európai uniós forrásokból – 4-500 milliárd forintból – biztosan elsőbbséget élveznek majd a járműprogramok.

– Többször elmondta, hogy nem az a kérdés, hogy Budapest csödbe megy-e, hanem hogy melyik évben történik ez meg. Mennyire csúnya egy ilyen csőd a városlakók szempontjából?

– Nem költői túlzás a részemről, de nyilván azért beszélek róla, hogy elkerüljük ezt a helyzetet. A döntéshozók és a polgárok is értsék, hogy nem babra megy a játék. Nekünk két kihívással is szembe kell néznünk, az egyik, hogy a járvány miatt a város két legfontosabb bevétele, az iparüzési adó és a tömegközlekedésből származó bevétel jelentősen megcsappant. Emellett ott van a járvány elleni védekezés 4,5 milliárdos kiadása, és ha ez nem lenne elég, akkor a kormány egyfajta hungarikumként jelentős közteheremeléssel sújtja a fővárost: az úgynevezett szolidaritási adó jövőre a négyszeresére emelkedik, több mint 30 milliárd forint lesz. Mindezt okkal nevezhetjük Budapest-adónak, olyan sarcnak, amely minden egyes budapestitől 20 ezer forintot vesz el évente. Ez tényleg egyedülálló Európában. Máshol az állam támogatja az önkormányzatokat, nem pedig mélyíti a problémáikat. Budapest az idei évtől befizetőjévé válik a költségvetésnek. Ilyen még nem történt az elmúlt 30 évben: többet vonnak el a várostól, mint amennyi támogatást adnak. Nehéz ebbe nem politikai koncepciót belezárni, nem paranoiások vagyunk, tényleg üldöz-

A főváros tájékoztató kampányt indít annak érdekében, hogy a Budapesten élők számára láthatóvá tegye a kormány által az önkormányzatokat és speciálisan a fővárost sújtó intézkedéseket. Az interjúban elhangzott állításokon túl – egyebek mellett – felhívják a figyelmet arra, hogy

- jövőre már a négy évvel korábbi összeg hétszeresét kell szolidaritási adóként befizetni Budapestnek az államkasszába;
- kb. 120 forintot fizet egy autós minden liter benzin árából jövedéki adóként. Az adónem célja, hogy a bevételt utak felújítására, karbantartására fordítsák. Bár Budapest közúthálózata 4500 km, a főváros ebből egyetlen fillért sem kap;
- nulla forintot hagy meg az útfelújításokra a gépjárműadó-bevételekből a kormány a fővárosi kerületeknél;
- 7,5 milliárd forintot szán a kormány minden idők legnagyobb tűzijátékára és az augusztus 20-i tömegrendezvényekre. A Lánchíd felújítására viszont csak 6 milliárdot áldoz.

nek minket az önkormányzati választás számukra feldolgozhatatlan eredménye miatt.

– Visszatérve a kérdésemre: hogy néz ki a csőd?

– Nagyon csúnyán: nem tudjuk kifizetni a közszolgáltatásokat, leállnak a buszok, akadozik a személyszállítás, de valószínűleg már előtte sztrájkolni fognak a munkavállalók, mert nem tudjuk kifizetni a bérüket. Ez egy nega-

tív utópia, minden erőmmel azon vagyok, hogy ne jussunk el idáig.

Már a csőd előtt megtörténhet, hogy nem lesz, aki elvigye a szemetet?

– Ez is egy abszurd helyzet: a budapestiek fizetnek azért, hogy elvigyék a hulladékot, de ezt a pénzt az állami vállalat zsebre teszi, és nem adja vissza egészében a fővárosi cégnek, amely a feladatot elvégzi. Igen, ez a szolgáltatás bajba kerül, ha az állami Kukaholding továbbra sem fizeti ki nekünk azt a pénzt, amelyet szemétdíjként a budapestiektől beszedett, és amelynek megfelelő értékű munkát az FKF hiánytalanul elvégzett és elvégez. Amikor hó vége van, ki kellene fizetni a béreket, és a Kukaholding miatt 0 forint van az FKF számláján, az – finoman fogalmazva – nem egy méltó helyzet.

– A korlátozások megszüntével a Fővárosi Önkormányzat megfogalmazta a prioritásait: pl. klímaválság kezelése, munkavállalók kiszolgáltatottságának csökkentése, lakásválság enyhítése – ezek leginkább kormányzati intézkedésekkel orvosolható problémák. Milyen mozgástere van egy önkormányzatnak ezeken a területeken?

– A Fővárosi Önkormányzatnál a kerületeknek nagyobb a mozgásterük, például a szociális támogatásokat illetően. Az önkormányzatoknak eleve vannak ilyen támogatási formái, nagy örömmel láttam, hogy szinte minden budapesti kerület – és Terézváros ebben élen járt – érdemi segítséget nyújtott a bajba került polgárainak. A főváros is megteszi a magáét: éppen a legutóbbi közgyűlésen döntöttünk a rezsitámogatási rendszer visszaállításáról. A főváros bérleményeiben működő vállalkozásoknak bérleti kedvezménnyel próbálunk segíteni, hasonló dolgokat látok a kerületekben is. Egyedi támogatásokat nyújtunk a budapesti álláskeresőknél, és persze fizetjük a dolgozóinknak a Budapest-pótlékot – a nehéz helyzet ellenére majd minden vállalatunknál megállapodtunk a béremelésekben. Ez is jól mutatja, hogy mi az emberek felől közelítünk a válságkezeléshez, ezt lehetetleníteni el a Budapest-adó. Ezért harcolunk ellene, és ezért számítunk ebben minden budapesti polgár támogatására, részvételére, mert éppúgy közös ügye, egyként érdeke például a soroksáriaknak, mint a terézvárosiaknak.

KERTÉSZ ANNA

Klímaparát kerületet szeretnének

Zöldfalak, klímautcák, komposztelszállítás – csak néhány azon fejlesztési kérések közül, amelyeket a terézvárosi Klíma Akciótervhez kapcsolódó lakossági kérdőívben a közel ezer kitöltő megfogalmazott. Az online és a Hunyadi téri Vásárcsarnok területén személyesen felvett válaszokból az is kiderült, hogy mit lennének hajlandók tenni az itt lakók azért, hogy 2030-ra 40 százalékkal csökkenjen a kerület szén-dioxid-kibocsátása.

Elsőprő többség, a kitöltők 83 százaléka támogatná a zöldfelületek növelését, sőt 62 százaléka a saját lakókörnyezetében szeretné, ha ez megvalósulna: a zöldtetők, zöldfalak és gangkertek kiépítésének támogatására kéri az önkormányzatot. Emellett népszerű döntés lenne az árnyékolási támogatás (36,6 százalék), egy házhoz jövő sze-

lektív hulladékelszállító rendszer kiépítése a fáradt olaj és a komposzt részére (58,5 százalék), valamint az energiahatékonysági beruházások támogatása is (57,5 százalék). A kitöltők több mint fele támogatná hűsölő köztér, afféle klímautcák kiépítését szökőkúttal, árnyékolással és párapukkal. De nem csak arra kérdezett rá az önkormány-

zat, hogy mit szeretne a lakosság, arra is kíváncsiak voltak, hogy az itt élők milyen vállalásokat tennének, hogy segítsék a kerület klímaváltozás elleni harcát. A kitöltők közel 83 százaléka például szelektíven gyűjti és gyűjtene továbbra is a szemetet, 73,5 százalék kistermelőktől, szezonális termékeket, közel 66 százalék pedig csomagolásmentesen vásárol. A megkérdezettek több mint fele nemcsak kéri a zöldfelületek bővítését, hanem részt is venne azok ápolásában, sőt, közel 20 százalék jelentkezne önkéntesnek is az önkormányzathoz.

„Megható volt látni, hogy nemcsak nekem, hanem a terézvárosi válaszadók túlnyomó többségének is kiemelten fontos a bolygónk jövője, és ezért sokan komolyan tenni is kívánnak” – kommentálta a kérdőívzés tapasztalatait Temesvári Szilvia, a kerület környezetvédelemért felelős alpolgármestere.

Terézváros önkormányzata egy hónapon át, április 28. és május 28. között online és személyesen is lehetőséget adott arra, hogy a kerületben lakók hangot adjanak véleményüknek, hogy melyek azok az ügyek vagy akciók, amelyek élvezik az itt élők támogatását és így bekerülhetnek a készülő Klíma Akciótervbe.

A legnépszerűbb ötleteket műhelymunka keretében a lakosság részvételével miniaksiókká alakítva teszteljük a nyáron, hogy aztán ősz elején élesben is kipróbáljuk, mennyire életszerű egy-egy ilyen akció megvalósítása.

Elfogták az unokázós csalót

A rendőri munkának köszönhetően hiánytalanul visszakapta a pénzét az a terézvárosi idős asszony, akit az unokázós csalók módszerével károsítottak meg a közelmúltban.

Késő éjjel terézvárosi otthonában hívta fel az asszonyt O. József, aki az idős hölgy unokájának kiadva magát azt állította, hogy balesetet okozott, és a kár megtérítésére pénzre van szüksége. A nő összeszedte a megtakarított pénzét, majd a lakása előtt átadta a férfinak.

A nyomozók O. Józsefet nem sokkal később a Németvölgyi úton fogták el, és megtalálták nála a közel kétfélmillió forintot is, amelyet már visszaadtak az asszonynak.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság unokázós bűncselekmények felderítésére alakult nyomozócsoportja azt is megállapította, hogy a férfi korábban is próbálkozott hasonló módszerrel átverni embereket. A vizsgálat adatai szerint O. József május 10-e és május 17-e között négy idős nőt hívott fel az unokázós történettel, azonban ezeknél a hívásoknál nem járt sikerrel. A férfit csalás gyanúja miatt gyanúsítottként kihallgatták és őrizetbe vették, valamint kezdeményezték a letartóztatását.

Az úgynevezett unokázós csalások közös jellemzője, hogy a bűnözők telefonon hívnak fel idős embereket. A csaló a kiszemelt áldozat hozzátartozójának (unokájának, gyerme-

kének) adja ki magát, vagy azt mondja, hogy az ő megbízásából telefonál. Azt állítja, hogy az unoka (gyermek) valamilyen bajba került (például autóbalesetet szenvedett vagy tartozása van), és sürgősen pénzre van szüksége. A csalók általában telefonkönyv alapján, találmányra hívják fel a potenciális célpontokat, de az is előfordul, hogy előzetesen a kiszemelt áldozat lakókörnyezetében puhatoloznak vagy a közösségi oldalakon megadott információkat felhasználva teszik hihetőbbé a történetüket.

Legyenek óvatosak! Bűncselekmény gyanúja esetén pedig hívják a 112-es segélyhívószámot!

G. E.

A megbecsülésükért dolgozunk

Az önkormányzatnak fontos kötelességei és lehetőségei vannak az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, a dolgozók megbecsülése, a lakosok szűrése terén, de a rendszer hiányosságait nem tudja pótolni. A magyar egészségügy napjának apropóján Miyazaki Jun humán alpolgármestert kérdeztük a hatodik kerületiek egészségügyi ellátásának kihívásairól.

„Az egészségügyi rendszer megreformálása nem önkormányzati, hanem állami feladat. Adhatunk jutalmakat vagy bérkiegészítést az egészségügyi dolgozóknak, de nem tudjuk kompenzálni a rendszer hiányosságait. A kormánynak kell belátnia, hogy méltatlanul kevés az alapbér” – mondja Miyazaki Jun humán ügyekért felelős alpolgármester, hozzátéve, hogy az önkormányzat folyamatosan fejleszti a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálatot, de a Péterfy Kórház felújítására nyilvánvalóan nem állnak rendelkezésre forrásai sem Erzsébetvárosnak, sem Terézvárosnak.

A hatodik kerületiek az ország más területein élőkhöz képest viszonylag szerencsés helyzetben vannak, hiszen a TESZ a jobban felszerelt önkormányzati intézmények közé tartozik – például fontos szűrővizsgálatokat is el lehet végeztetni az intézményben. Az alpolgármester fontosnak tartja, hogy kommunikációs eszközökkel és az évente többször is megrendezett egészségnapokon tu-

datosítják a megelőzés fontosságát – nem csak az idősebb korosztály számára.

Az elmúlt hónapok fontos fejleménye, hogy a fővárossal együttműködve új eszközök, például röntgengépek beszerzését indította el az önkormányzat az Egészséges Budapest Program keretében. Épületfelújításra és -korszerűsítésre 288 millió, eszközfejlesztésre pedig 172 millió forintot kap a kerület.

Miyazaki Jun három fontos feladatot lát a következő évekre a helyi egészségügyi szolgáltatások terén: „Folyamatosan fejleszteni szeretnénk az eszközparkot, a rendelőket, az épületeket. Hozzá kívánunk járulni ahhoz, hogy az egészségügyi dolgozók nagyobb megbecsülést kapjanak. Itt nem csak az anyagiakról van szó, hanem arról is, hogy olyan körülményeket teremtsünk, hogy szeressenek Terézvárosban dolgozni.”

A politikus a legnehezebb kérdésnek az utánpótlás biztosítását tartja. „Az egész or-

Ők kapták meg az idén a kiemelkedő egészségügyi munkáért díjakat Terézvárostól:

Sebestyén-Leo Mária

asszisztens (TESZ-fizikoterápia)

dr. Nyeső Judit házi gyermekorvos

dr. Szabó György szülész-nőgyógyász főorvos (TESZ)

dr. Gyerkó Anikó iskolaorvos (TESZ)
Bodnár Józsefné védőnő

szágra jellemző, hogy az egészségügyi dolgozók átlagéletkora aggasztóan magas. A koronavírus-vészhelyzet miatt sok háziorvos például csak távmunkában ügyelhetett, hiszen ők maguk is a veszélyeztetett korosztályba tartoztak. Ez a probléma Terézvárosban is jelen van – elég csak arra gondolni, hogy évek óta hiába pályáztatunk egy gyermek háziorvosi körzetet, jelentkező sincs rá. Keressük a megoldásokat arra, hogy hogyan tudunk fiatal, pályakezdő orvosokat, ápolókat Terézvárosba csábítani.”

K. A.

Díjazzuk együtt a legjobbakat!

Az önkormányzat várja a Terézvárosban élők javaslatát arra, hogy kit tartanak érdemesnek a **Terézváros Díszpolgára**, a **Terézvárosért**, a **Terézváros Mestere** és a **Terézváros Sportolója** cím, valamint a **Fromm Pál Emlékérem** és a **Terézváros Szociális Segítőjének** emlékérem elnyerésére.

A terézvárosi lakosok, valamint a felhívásban az egyes kitüntetéseknek megjelölt szervezetek írásbeli, indoklással ellátott javaslatukat **2020. augusztus 15-ig** nyújthatják be a polgármesternek (1067 Budapest, Eötvös u. 3.).

További részletek a terezvaros.hu oldalon.

Heteken át szkafanderben

A koronavírus-járvány során óriási figyelmet, elismerést, tapsot kaptak az egészségügyi dolgozók. De vajon hogyan éltek meg ők ezeket a napokat? Mit éltek át azok, akik a vírus elleni háború frontvonalában, a fertőzöttek betegágyainál küzdöttek hosszú heteken át? Három nővér mesélt nekünk.

A Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat (TESZ) dolgozói közül négyen összesen hét héten át teljesítettek szolgálatot a Korányi Kórház J épületében, azon a helyen, ahová a koronavírussal fertőzött, zömében magatehetetlen, idős betegeket szállították a mentőautók. Az itt fekvők többsége teljes ellátást igényelt: etetés, itatás, tisztázás mellett gyógyszerelés, injekciózás, infúzióbekötés, vérvétel, vércukorszintmérés, EKG-készítés volt a nővérek feladata. Néhányan felfogták, hol vannak, mi történik velük, de sok idős páciens már erre sem volt képes.

Az itt dolgozók közül Jármainé Kerezsi Máriával, Papp Andreával és Trostné Gelencsér Judittal beszélgethettem, negyedik TESZ-es társuk, Vágó Piros nem vett részt a találkozón.

Húsvét hétfőn reggel a TESZ intézetvezető főnővére telefonált a négy nővérnek azzal, hogy elérkezett a pillanat, amitől nagyon féltek. A „válsághelyzeti kirendelés keretében” másnap a Korányiban kellett jelentkezniük, és úgy kellett készülniük, hogy

azonnal meg is kezdik a fertőzött betegek mellett a munkát.

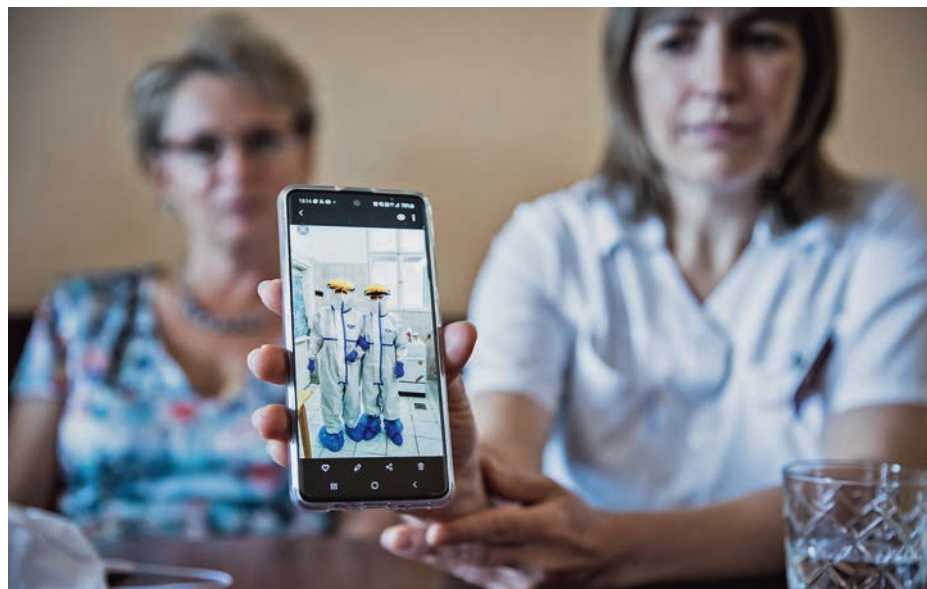
„Nem ért teljesen váratlanul minket a dolog, mivel tudtuk, hogy a vezetőségtől bekérték a szakdolgozói létszámot. Ekkor a TESZ-ben már mi végeztük a triázsolást, a betegek előszűrését, a súlyossági sorrend megállapítását. Inkább az volt az ijesztő, hogy nem tudtuk, mi vár ránk, és hogy ez

mennyi ideig fog tartani. Ez a bizonytalanság sajnos az egész ottlétünket jellemezte” – elevenítette fel azokat a napokat Jármainé Kerezsi Mária, aki Terézvárosban a sebészet vezető asszisztense és három évtizede dolgozik az egészségügyben.

Feladatuk a covidos betegek ellátása volt 12 órás műszakokban, teljes védőfelszerelésben, amit négy órán keresztül nem bonthattak meg, tehát enni, inni, mosdóba menni, de még csak orrot fújni, megdörzsölni a szemüket sem lehetett.

„Az osztályra csak szigorú zsilipelés után mehettünk be. Fel kellett venni az eldobható nadrágot, inget, erre jött a szintén eldobható kapucnis kezes-lábas, az egyszer használatos lábszák, a gumicsizma, egymáson 2-3 pár gumikesztyű, az FFP2 maszk, aki szemüveges a szemüvege rá, ennek tetejébe a védőszemüveg, hajháló és minderre a plexis pajzs” – írták le ruházatukat a nővérek. Nagyon meleg volt még úgy is, hogy az időjárás kedvezett nekik. A maszkban nehezen kaptak levegőt, a szkafanderben a mozgás is nehézkes volt. Ha bepárasodott a szemüveg, nem lehetett rendesen látni, így elképzelhetjük, hogy például egy vérvételt leginkább csak rutinból lehetett elvégezni. A védőruha viselése pszichésen is megterhelő volt, előfordult, hogy még tapasztalt nővérek sem bírták, már az első alkalommal pánikrohamot kaptak, amikor beöltöztették őket.

„Nagyon büszke vagyok a kis csapatunkra, ugyanis minden nehézség ellenére együnkben sem merült fel, hogy visszautasítjuk ezt a feladatot. Én magam az első napon éreztem magam a legrosszabbul, de a korányis kolléganők nagyon nagy szeretettel fogadtak minket, sokat segítettek, és a TESZ-ből is folyamatosan kaptuk a támo-

gatást, érdeklődtek, mi van velünk. Csináltunk egy zárt csoportot a Facebookon, ahol tarthattuk a kapcsolatot. Terézvárosi munkatársaink készítettek nekünk egy videót is, amikor azt néztük, bizony mindig könyyeztünk, de nagyon nagy erőt adott, hogy gondolnak ránk. Leginkább persze mi négyen tartottuk egymásban a lelket” – mesélte Papp Andrea, a TESZ bőrgyógyászatának vezető asszisztense. Már harminc éve dolgozik az egészségügyben, de ez a hét hét vett ki belőle a legtöbbet. Ő a halállal is szembesült a covidos betegek osztályán, s ez igen megviselte, mivel a szakrendelői munka során ehhez nem volt hozzászokva.

A nővérek bevallották, hogy a vírusos betegek között rajtuk is eluralkodott a félelem. Nem is annyira magukat féltették a fertőzéstől, hanem a családtagjaikat, akik ott-hon várták őket. A másik nehezítő tényező az állandó bizonytalanság volt, hiszen heteken át nem tudták, hogy ez a megfeszített munka mennyi ideig fog tartani, és persze magáról a vírusról is nagyon kevés ismeretünk volt és van azóta is.

A maszkban nehezen kaptak levegőt, a szkafanderben a mozgás is nehézkes volt.

Amikor arról kérdeztem a „mi hőseinket”, hogyan tekintenek vissza arra a hét hétre, Trostné Gelencsér Judit szeme fájdalmasan csillogott: „Én még nem vagyok túl rajta. Nem üledtek le bennem a benyomások. Arra büszke vagyok, hogy végigcsináltam, hogy segíthettünk a koránys kolléganőknak. Nagyon sokat változtatott rajtam ez a munka, máshogyan látom a világot, egyre jobban tudok örülni a kicsi dolgoknak.”

Papp Andrea mosolyogva mondta: „Örülök, hogy részese lehettem ennek. Az egész világ félt a koronavírustól, mi pedig ott voltunk a fertőzött betegek között, és a maximumot nyújtottuk, amit csak bírtunk. Sokat tanultam belőle, más lettem, megváltozott a fontossági sorrend az életemben.” Jármáiné Kerecsi Mária pedig úgy fogalmazott: „Összességében én pozitív tapasztalatokat is szereztem, így utólag úgy érzem: kicsit jó volt ismét belekóstolni az osztályos munkába, értékes embereket ismertünk meg. Persze hazudnék, ha azt mondanám, nem örültem, hogy vége lett ennek a majdnem két hónapos megpróbáltatásnak. Hősnek lenni meglehetősen nagy teher” – ez utóbbival mindhárman egyetértettek.

GAJDÁCS EMESE

Semmelweis újra aktuális

Tizennyolc éve már, hogy július 1-jén ünnepeljük a magyar egészségügy napját. 1818-ban ezen a napon született Semmelweis Ignác, az anyák megmentője, aki kiemelkedő szerepet játszott a gyermekági láz okának felfedezésében. A Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat igazgató főorvosát, dr. Czermann Imrét kérdeztük ennek kapcsán.

– A kézmosás fontossága a koronavírus-járvány alatt ismét előtérbe került. Ez Semmelweis munkásságának legfontosabb üzenete?

– A fertőtlenítés fontosságának felismerése óriási jelentőségű volt, hiszen ez nemcsak a szülészeti, hanem minden sebészeti, tágabban szinte minden orvosi tevékenység szövődményeinek elkerülésében alapvető. Örülök, hogy a járvány megtanított minket a hétköznapi érintkezésekben is az egészségtudatos magatartásra, az alapvető higiénés szabályok betartására. A tudományos fejlődés szempontjából ennél több tanulság is van. Semmelweis megfigyelt egy jelenséget, a tapasztalatait feljegyezte, majd elemezte és végül helyes következtetésre jutott. Az ő munkája statisztikailag igazolt, tudományos igényű bizonyítékokra épül. Ezt ma „evidence based”, azaz tudományosan megalapozott orvoslásnak nevezzük.

– Hogyan ismerte fel, hogy a gyermekági láz fertőzés következménye, nem pedig egy önálló betegség?

– Semmelweisnek kezdő orvosként az elhunytak boncolása is a feladatai közé tartozott. Feltűnt neki, hogy a szülészeten, ahol orvosok vezették a szüléseket, minden tizedik édesanya meghal gyermekági lázban; a bábaképzőben pedig, ahol nincsenek orvosok, sokkal jobbak az eredmények. A felismerésben az volt a legmeggrázóbb, hogy a kórt ezek szerint maguk az orvosok terjesztik. A megoldásra akkor jött rá, amikor egy patológus barátja vérmérgezésben meghalt, miután munkavégzés közben megvágta magát a bonckéssel. Akkoriban a baktériumokat még nem ismerte az orvostudomány, de Semmelweis rájött, hogy ők maguk viszik át az elhunytakról a fertőzést okozó anyagot az édesanyákra, amelyek aztán a halálukat okozák. Felfedezését követően azonnal bevezette a klinikán a klóros kézmosást, sőt még a

vizsgálatok közben is kezet kellett mosniuk az orvosoknak. Ezzel az intézkedéssel tizedére csökkent a halálozások száma.

– Hogyan fogadták ezt akkor a kollégák?

– Az orvosok nagy része nem értette meg a kézmosás fontosságát, a többség nem akarta tudomásul venni ezt a felfedezést, nem mostak kezet és örültek tartották Semmelweist. Sikertelenségéért magát vádolta, ingerlékeny lett, ami dühkitörésekhez vezetett. Bár egyetemi professzor volt, tanított és vizsgáztatott, kollégái a családjával egyeztetve elmebetegnek nyilvánították. Egy bécsi utazás során a felesége maga záratta elmeegógyintézetbe, ahol olyan súlyosan bántalmazták, hogy belehalt a sérüléseibe.

– Ez a meg nem értett zseni szomorú története?

– Nagyon tisztellem Semmelweist, mert gondos megfigyelések után rájött, hogy ő maga is felelős a betegség terjesztéséért. Ez a felismerés önvizsgálatra és a megszokott orvosi gyakorlat megváltoztatására készítette. Nem csodálkozom rajta, hogy mindez kezdetben ellenállásba ütközött. Ugyanakkor fontos üzenet számunkra az is, hogy nem elegendő a rendelkezésre álló adatok gondos elemzése, annál is fontosabb a következtetések elfogadtatása, a kollégák meggyőzése. Semmelweis elhivatottsága nem kérdés, de indulatvezérelt kommunikációja, a régi módszerek sarkosan megfogalmazott kritikája sajnos magában hordozta a meg nem értés, a merev elutasítás lehetőségét. Nagy tanulság, hogy nem elegendő, ha az embernek igaza van: ahhoz, hogy ennek érvényt szerezzünk, szükség van kitartó, türelmes, alázatos és következetes kommunikációra. G. E.

Alkalom szüli a kertet

A kerületi udvarzöldítő pályázat kapcsán jó példát kerestünk és hasznos tanácsokat kértünk. Nem kellett messzire mennünk: az erzsébetvárosi Dembinszky utca 33.-ban különleges kert bújik meg. A háromemeletes házban minden ellene szólt annak, hogy a szűkös, napfényt alig látó udvarra bárki igazi kertet álmodjon. Mégis megszületett egy parányi zöld sziget a körengetegben, és ami talán még ennél is fontosabb: a lakók igazi közösséggé váltak a kialakítása során. Vajon a mi házukban hogyan történhetne hasonló csoda? – Nagy Ildikó Réka tájépítész elárulja nekünk.

Két négyzetméternyi napfény

A jó kis üldögélős részt buja zöld növényzet és néhány fa veszi körül. Nyílnak a hortenziák, madárcsicsergés hallatszik. Bár idegenek vagyunk, a hazatérő lakók a belvárosi szokásoktól eltérően nem mennek el mellettünk szótlanság, kivétel nélkül mindenki ránk köszön. Nemsokára a kert egyik ki-gondolója, Nagy Tamás is megérkezik, leül mellénk, és mesélni kezdi a kert történetét.

Alkalom szülte a kertet – legalábbis ez derül ki szavaiból. Öt évvel ezelőtt egy pályázati felhívás hatására döntöttek úgy, hogy felszedik az udvart borító sárga keramikövet, és nem érik be tovább a zöldfelületként szolgáló két magasságyással, hanem igazi kertet építenek.

„Egy építészpár segítségével talál-tuk ki, hogy mi legyen, ők elmentek a le-véltárba, kikérték a régi alaprajzokat, meg-nézték, hol van pince, hol lehet megbontani követ. Utána idősek, fiatalok összedugtuk

a fejünket. Volt, aki azt kérte, hogy csobogót ne rakjunk a kertbe, és mivel akkor még viszonylag sok kisgyerek volt a házban, a mérgező tiszafa, annak ellenére, hogy az ilyen sötét udvarokban jól érzi magát, tiltólistára került. Mindenki elmondta a maga igényét, utána megbeszéltük, hogy a kívánságok közül mi az, ami megvalósítható” – mesélte Tamás.

Szavaiból kiderült, természetes fényt a mintegy 80 négyzetméteres kertfelület csekély, mindössze két négyzetméternyi része kap. Az udvart jellemző sötétség még az árnyéktűrő cseplezsmeggyfácskának is soknak bizonyult. Pár év alatt elpusztult, de mégis maradhat, Tamás szerint ugyanis ki-váló növényfuttató lesz belőle. A kőris elvan ugyan, de lassú növekedése azt üzeni, hogy több fényben jobban érezné magát. Azonban a borostyán, a babérok, az illatos lon-cok, páfrányok, évelő szívvirágok és persze az árnyékliliomok szemmel láthatóan re-mekül vannak.

Koncertek és feketerigók az udvaron

Öt év alatt a kert arca folyamatosan változott. A füvesítési kísérlet kudarcba fulladt, helyére gyepszőnyeg került. Az egyik ágyásban – fő-ként a gyerekek örömeire – kialakított zöld-ség- és fűszerkertben ma már a paradicsomok, uborkák helyét az életképebbnek bi-zonyult növények vették át. Mint kiderült, a gyerkőcök a kertészkedést a kezdeti nehézsé-gek ellenére nem adták fel, más helyszínen, cserepekben és balkonládákban az emeleti folyosókon folytatták.

„Szinte hihetetlen, de ebben a kiskertben az idén már a második generációs feketeri-gó-család nő fel. Valóságos rajongótáboruk van, közösen szurkolunk, hogy most három vagy négy tojás lesz. Izgatottan figyeljük, mi-kor kelnek ki a fiókák. A cinkéknek ugyan nincs fészke nálunk, de gyakran megjelen-nek az udvaron ők is.”

Tamás azt is elmesélte, hogy a jóleső köte-lezettségeken, a város közepén szokványos-nak nem mondható látványon kívül mit je-lentett a ház életében a kert. Mint mondta, amikor ideköltöztek, a néhány idősebb lakón kívül, akik évtizedek óta ismerték egymást és összejártak, mindenki más csak közö-nőviszonyban volt. Amikor a kertépítés öt-lete felmerült, beszélgetni kezdtek egymás-sal. Az udvar megújulása után közös prog-ramok, helyi koncertek voltak, egyszer még grillpartit is rendeztek, de a füst miatt nem lett belőle hagyomány. A terasz mellé kitett könyvszekrénynek nem kedvezett a párás le-vegő, ezért feljebb költözött. Kisebb csopor-tokban a mai napig összejönnek, a házban mindenkinek fontossá váltak a közös ügyek, népesebbek lettek a közgyűlések. Használják és ápolgatják a kertet, reggelente pedig ma-dárcsicsergésre ébrednek.

Kezdjük az önismerettel

„Meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk” – a múlt század elején élt Simone Weil francia író és filozófus mottója a társas-házak közös tulajdonában lévő belső udva-rok átalakításának is jó kiindulópontja lehet. Ha megszületett a vágy a javarészt kopár kő-sivatagok zöldebbé tételére, a folyamatnak jó katalizátora lehet az önkormányzat társashá-zak számára nemrég kiírt udvarfejlesztési pá-lyázata. Ahhoz azonban, hogy az udvar egy szerethető, az ott lakók életminőségét javító,

a szomszédokból közösséget varázsoló térre váljon, célszerű néhány szempontot mérlegelni a pályázat beadása előtt.

„Az első és legfontosabb kérdés, amit tisztázni kell, nem építészeti, még csak nem is kertészeti, hanem elsősorban önismereti jellegű. A közösségnek meg kell fogalmaznia, milyen udvart szeretne, melyek azok a módosítások, amelyeket üdvözölnek, és melyek azok, amelyeket eleve elutasítanak. A lakók általában egyetértenek abban, hogy szükség van egy csendes, pihenésre, beszélgetésre alkalmas, a ház rendezvényeinek otthont adó térre. Ellenben ritkán van konszenzus például egy házi minijátszóter kialakítását illetően” – mondta el az udvar átalakításának első lépéseiről Nagy Ildikó Réka tájépítész, a Szent István Egyetem docense, akinek az elméleti tudáson túl a belső udvar átalakításáról személyes tapasztalatai is vannak.

A szakember szerint a tervezési szakaszban mindenképp hasznos feltérképezni az épület múltját. „Nagyon izgalmas lehet a ház története nemcsak építészeti, tájépítészeti, de kultúrtörténeti szempontból is. Érdekes megkérdezni azokat az idősebb lakókat, akik évtizedek óta élnek a házban, hogy hogyan használták régen az udvart, megvannak-e a régi porolók, kerti falikutak, voltak-e földszinti mosókonyhák, vizesblokkok, egyéb közösségi helyiségek. Ha voltak, és ma is vannak híres, a ház szempontjából fontos közösségi emberek, helyi hősök, az udvar fejlesztése jó alkalom lehet arra, hogy valamilyen módon az ő meséjüket is beleszöjék a megújuló térbe. Mindig szép gondolat, ha a közösség folytatja vagy fellelveníti az elődeik által teremtett hagyományokat. Megőrzi azokat a tárgyakat, emlékeket, amelyek a ház egyedi értékét adják.”

Ildikó kitért arra is, hogy a fővárosi levéltárból már online is elérhetők a belvárosi épületek régi tervrajzai. „Ezeket azért is hasznos tanulmányozni, mert egyáltalán nem mindegy, mi lapul a felszín alatt. Mivel a nagyobb léptékű változtatások szakértelmet igényelnek, a megfelelő szakemberek bevonása a tervezés ezen szakaszában nagyon ajánlott”.

Életre kelt múlt

A terézvárosi önkormányzat 20 százalékos önrész mellett 100 ezer és 1 millió forint közötti támogatást biztosít a legjobb pályázatokat benyújtó társasházaknak udvaraik megújítására. Nagy Ildikó Réka szerint ebből az összegből nagyszerű elképzeléseket lehet megvalósítani. Sok pénzt lehet megta- karítani azzal, ha a lakóközösség tagjai, amit tudnak, saját kezűleg megcsinálnak. Az így megspórolt összeget anyagok, növények, szerszámok vásárlására fordíthatják. A közös fáradozásuk másik hozadéka, hogy közelebb kerülnek egymáshoz.

„Nekem nagyon tetszenek a keramitlapos és a 19. század végén, 20. század elején épített gyönyörű mintájú, cementlapos belvárosi udvarok. Ezeket nem biztos, hogy érdemes megbontani vagy felszedni. Kevesen tudják, hogy a hiányzó lapokat pótolni lehet, Magyarországon ugyanis van olyan gyár, amelyik minta alapján legyártja. Én semmiképp nem cserélném ki az ilyen, az udvar karakterét meghatározó burkolatot szokványos tércövekre.

Azoknak, akik udvarkert kialakításában gondolkodnak, figyelembe kell venniük, hogy milyen az udvar benapozottsága. A pici alapterületű udvarok, amiket 4, 5, 6 emeletes

házak vesznek körül, általában árnyékosak, a növények nagyon kis százaléka szeret ilyen helyen lakni. Lehet, hogy emelt ágyásokba ültetett árnyéktűrő növényekkel, néhány planténeres fával sokkal hangulatosabb, változatosabb, elevenebb udvarképet lehet varázsolni. Akár gyümölcsTERMŐ növényeket is lehet az ágyásokba ültetni, például a ribizli jól tűri a nem éppen ideális viszonyokat. A magaságyásnak sok fajtája van, költség- hatékonyan bontott anyagokból, fagerendából, talpfából, téglából is lehet építeni ezeket. Elhelyezésüket úgy kell kitalálni, hogy az a megszokott átjárást ne akadályozza. Közkedvelt, helytakarékos és költségcsökkentő megoldás, ha a magaságyásokat padokkal, ülőhelyekkel kombinálják” – sorolta a lehetőségeket és szempontokat a szakember.

Citromfű az udvaron

Egyes kutatások szerint éhesen nem bölcs dolog élelmiszert vásárolni, a korgó gyomor ugyanis felesleges áruk megvételére ösztönöz. A virágba borult növények egész sorát kínáló kertészetekbe sem okos gondosan összeállított lista nélkül betérni. A felesleges kiadások elkerülése érdekében a növények kiválasztásakor nagyon tudatosan kell eljárni. A napfény, a talaj, a vízigény és a rendelkezésre álló terület nagysága egyaránt kardinális kérdés. Tájépítészek, kertészek nem túl nagy összegért a lakók kívánságát meghallgatva szívesen összeállítják az adott területen életképes növények listáját, de ezen a ponton egy tapasztalatokkal és némi növényismerettel rendelkező hobbikertész is jól elboldogul.

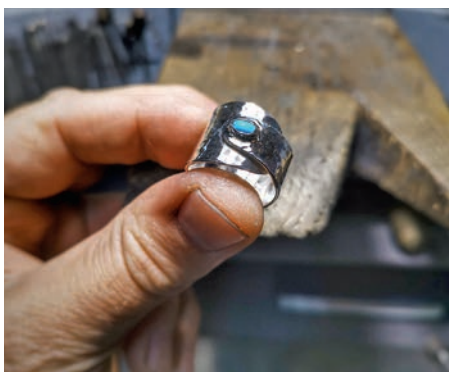
„A kisebb termetű évelők, törpecserjék szeretik a magaságyásokat, a fűszernövények közül pedig például a menta és a citromfű jól boldogul a félárnyékos-árnyékos termőhelyeken. A naposabb udvarokra lehet levendulát, rozmaringot, bazsalikomot, oregánót ültetni vagy zöldségnövényeket, paradicsomot, paprikát, hagymát termesztetni.”

A közösségnek azt is tudatosítania szükséges, hogy az udvarkertekkel törődni is kell – hívta fel a figyelmet a kertész. Tapasztalatai szerint eleinte mindenki nagyon odafigyel, így előfordul, hogy naponta akár négyen is megöntözik a kertet. Később viszont meg- eszik, hogy heteken át nem jut senkinek az eszébe a locsolás. „Éppen ezért azt javaslom, hogy tág tűréshatárú, extrém viszonyokat elviselő növényeket telepítsenek. Az udvarkertészeknek meg kell tanulniuk, hogy kertjük van és hogy hogyan kell bánni vele” – hangzott Ildikó megszívlelendő jó tanácsa.

DOBI ÁGNES

Minden anyag csoda

Tanulmányai és munkája az alkotás, valamint az anyag iránti alázatról szólt egész életében. Több ezer fémtárgyat restaurált a Néprajzi Múzeumban és sok száz tanítvány került ki a kezei közül. Mufics István ma a társaival alapított Szív utcai Napműhelyben tart ékszerkészítő kurzusokat, amelyeken kezdők is részt vehetnek.

Egészen kis korában még állatorvosnak készült Mufics István, de olyan lelkesen, szorgalmasan és jól rajzolt, hogy a szülei úgy gondolták, érdemes az alkotás irányába telerelni. Így a Miskolcon akkor újonnan induló iskola grafika szakára jelentkezett, ahová az óriási túljelentkezés ellenére simán bejutott, viszont a felvételi bizottság egybehangzón az ötvösséget ajánlotta számára. Öt év alatt kitanulta a szakmát, majd egy mester mellé ment dolgozni. Ahogy sok minden

másra, erre a szakmára is igaz, hogy nem az iskolapadban, hanem a gyakorlatban lehet tökéletesen elsajátítani. István kedvét nem szegte, hogy a kezdetekkor a műhely takarította és pakolt a mester után, mint mondja, sehol nem lehet és ő nem is akarta megúszni az alapokat. Később elvégezte a tűzománc és fémrestaurátor szakot is, majd a Néprajzi Múzeumba került. A rangos intézményben 2012-ig dolgozott. Több ezer tárgyat restaurált: kardokat, fegyvereket, dísz-

tárgyakat, ékszereket. Egy kívülálló számára ez monotonnak és unalmasnak tűnhet, de István azt mondja, nemcsak szerette csinálni, hanem rengeteget tanult is közben. „Ázsiai, afrikai, amerikai gyűjtemények újultak meg a kezeim között, olyan dolgokat láthattam, amit más lehet, hogy soha nem fog. Közben felismertem a földrészek kulturális különbségeit, a különféle anyagok felhasználási módjait, rendkívül izgalmas és érdekes munka volt.”

A munka mellett a rézművészetet egy Waldorf iskolában tanította is. Az önállósodás gondolata akkor fordult meg a fejében először, amikor kitelepült egy standdal Kapolcson. Hatalmas érdeklődés fogadta a munkáját, az alkotásait. Nincs kifejezetten kedvenc anyaga, mindennel szeret dolgozni. „Mindegy, hogy arany, ezüst vagy réz, mindegyiknek megvan a sajátossága, a szépsége. Az arany nemes, a réz lélegző, tiszta fém, fél nemesérc a nemes arany testvére. Életfontosságú elem. Minden anyagban azt szeretem, ahogy lehet őket formálni.” Nem csak az anyagok, az ékszerek között sem tud kedvencet választani, nem is lenne igazságos – mondja, hiszen mind a „saját gyereke”. Ő maga mindössze egy órát hord, az ékszereket nem viselni, hanem készíteni szereti.

A Szív utcai Napműhely több művészbarátjával együtt álmot és valósította meg, ahol a kézművesség széles skálájával várják az alkotás szerelmeseit. Az ékszerkészítés mellett van selyem-, üvegfestés, babavarrás, különféle rajz- és papíртеchnikák, agyagozás, gyapjúnemezezés is. Nagyon népszerűek és óriási igény mutatkozik a workshopjaikra, mostanra már havi 15 alkalommal tartanak foglalkozásokat. A csoportos tanfolyamok mellett igény szerint egyedi órákat is tartanak. Egyre több cég veszi igénybe a lehetőséget csapatépítő tréningek során, de tartottak már leánybúcsút és szülinapi partit is a műhelyben. Nemcsak az esküvői szezon miatt óriási sláger a jeggyűrű, hanem mert egyéni foglalkozás keretében a pároknak lehetőségük van egymásnak elkészíteni a gyűrűket.

A következő foglalkozások július 13-án és 16-án lesznek, még van néhány szabad hely azok számára, akik egy hangulatos foglalkozás keretén belül tesztelnék a kreativitásukat.

STEINDL GABRIELLA

Nyár a Hunyadi téren

Komoly- és könnyűzene, gyermekműsorok, sport és kertmozi várja egész nyáron át a kikapcsolódni vágyókat a Hunyadi téren. Több, színesebb, mozgalmasabb programok – nagyjából így lehetne röviden összefoglalni azt, hogy milyen változások várhatók a Hunyadi téri kulturális eseménysorozatban, amelynek első alkalmán – a járványhelyzet feloldása óta először – benépesült a Hunyadi tér.

Már jóval a kezdés előtt megteltek a széksorok, látszott a közönségen, hogy az elmúlt hónapok után vágnak egy kellemes hangulatú, szórakoztató programra. Szerencsére a nap is megunta a bezártságot, így minden adva volt a tökéletes estéhez.

A Zenés csütörtökök programsorozat első ingyenes szabadtéri koncertjén Hrutka Róbert Fonogram- és Artisjus-díjas gitáros, énekes, zeneszerző, Nagy Dániel Viktor Junior Prima Díjas színművész és a Wigama Lekko formáció zenélt. A számos produkciója mellett leginkább filmzenék szerzőjeként ismert Hrutka Róbert, illetve a színészként is aktív, fiatal énekes, Nagy Dániel Vik-

tor alkotói kettősére épülő formáció eredetileg kötetlen zenélésként indult, de mára teljes zenekarrá bővültek. Zeneileg egyaránt merítenek a folk és az indie világából, tágabb értelemben pedig az emberi történetekben rejlő dühből, a keresésből, az imából és az életörömből, miközben a szövegek messzire rugaszkodnak a sablonoktól és a konvencióktól. A rendhagyó zenés esten közös lemezük dalait, az egyedi, érzelmdús és lendületes számokat olyan Budapestről szóló történetek fűzték össze a koncerten, amelyek hol szívbemarkolóan, hol vidáman, és kacagtatva emlékeztetnek minket arra, hogy milyen város a mi Budapestünk. Az előadott

próza művek a 100 szóban Budapest történetíró pályázat legkiemelkedőbb alkotásai, amelyek úgy mutatják meg a város igazi arcát, hogy nem is a városról, hanem a benne rejlő sokszínűségről, a benne élő hétköznapi emberről és a kivételes pillanatokról szólnak. Az együttesnek ez volt az első fellépése a vészhelyzet óta, így igazi örömet hallhatott tőlük a közönség.

Hasonló programok várnak egész nyáron át a Hunyadi téren.

A keddi este a komolyzene-rajongóké lesznek: az Óbudai Danubia Zenekar kamaraegyütteseinek előadásában csendülnek fel a zeneirodalom kiváló művei. Csütörtökönként a könnyedebb műfajok kedvelői a népzene-től az operetten és a szvingen át Bereményi Géza és Másik János vagy a Zuboly koncertjéig válogathatnak a valóban sokszínű ajánlatból.

Szombat délelőtt 10 órától a gyerekeké a tér. A szervezők remek színházi és bábelőadásokkal, zenés, táncos produkciókkal és kézműves-foglalkozásokkal várják a legkisebbeket. 13 órától a placc sportpályává változik, tollaslabda-, asztalitenisz-, streetball-bajnokságon, futóversenyen mérhetik össze ügyességüket a programok résztvevői.

A jövő héttől minden szombat este 9-kor filmvetítés kezdődik a Hunyadi téri kertmoziban. Csak néhány cím a nyári kínálatból: Rossz versek, Benjamin Button különös élete, Férfiak fecskében, de műsorra tűzik a mozikban nagy sikerrel futott Ruben Brandt, a gyűjtő, az Időről időre és a Becstelen brigantyk című filmet is.

A Hunyadi téri szabadtéri rendezvények az október 24-i Tökfesztivállal érnek véget, az ős beköszöntéig tartó műsorfolyamat az Eötvös10 kulturális csapata állította össze. (A részletes program a 23. oldalon található.)

DOBI ÁGNES ÉS STEINDL GABRIELLA

Nem maradunk színház nélkül

Felemásra sikeredett az idei színházi évad, hiszen a vírushelyzet miatt minden téatrum bezárt. Premierek maradtak el, próbafolyamatok szakadtak félbe. Az intézmények többségében a meghiúsult bemutatókat csak az őszi kezdéskor tudják pótolni, de a nézők számtalan előadást nézhetnek meg végre élőben a nyáron.

A kerület színházai a járványhelyzet korlátozásainak feloldása után megtartották évadzáró üléseiket. A színházigazgatók első szava szinte kivétel nélkül mindenhol a köszöneté volt. Mindenekelőtt a társulat tagjainak, akik fegyelmezetten viselték, hogy munka nélkül maradtak. Segítő szándékukért is elismerés jár, hiszen nincs olyan terézvárosi téatrum, amelynek a színészei ne vették volna ki a részüket a segítségnyújtásból. A színházak vezetői természetesen a közönségüknek is megköszönték a kitartást, valamint azt, hogy sokan annak ellenére sem kérték vissza megvásárolt jegyeik árát, hogy semmi garancia nincs arra, hogy beülhetnek majd az előadásokra. A művészek és a közönség között a járványhelyzet alatt is folyamatos volt a kapcsolat. Az alkotók és a színészek kreativitását pedig mi sem bizonyítja jobban, mint hogy számos kiváló online előadás született.

A következő évad mindenhol színesnek és izgalmasnak ígérkezik. A Budapesti Operett-színház ősszel a *La Mancha lovagja* című musicallel nyit, amelynek március közepén lett volna a bemutatója. Ezt követi a nagy operett-klasszikus, a *Marica grófnő*, amelynek rendezője és koreográfusa a Kossuth-díjas Bozsik Yvette lesz. Lehár Ferenc operai igényességgel megkomponált operettjét, a *mosoly országát* Stephen Medcalf világhírű brit rendező álmodja színpadra. Először látható Budapesten a Federico Fellini filmje alapján készült *Nine*, amely Amerikából indult hódító útjára, de világszerte a nézők kedvence lett. A méltán népszerű Várkonyi Mátyás–Béres Attila szerzőpáros *Mata Hari* című kémoperája színpadi ősbemutatóként debütál a Kálmán Imre Téatrumban, Somogyi Szilárd olvasatában.

Újra mozizhatunk

A veszélyhelyzet megszüntetése után, a kormány döntése értelmében június 25-én a Budapest Film Zrt. filmszínházai kitérték kapuikat, azaz a Művész, a Puskin, a Toldi, a Tabán, a Kino Cafe és a Corvin mozi is korlátozások nélkül vetít, és nagy örömmel várja vissza közönségét.

Mint Liszka Tamástól, a Budapest Film igazgatójától megtudtuk, semmiféle korlátozás nincs a nézőszámot illetően. A csütörtöki napon jóval kevesebben mentek a mozikba, mint a normál időszakban, a nézők részéről is érezhető az óvatosság. Főleg a törzsnézők látogattak el a filmszínházakba a nyitás alkalmából. A mozikban mindenkinek biztosítják a lehetőséget, hogy amennyiben túl közel érzi a helyét a másik nézőhöz, egy másikat válasszon magának a szabad helyek függvényében. S. G.

Nincs érvényben arra vonatkozó tilalom, hogy hány ember ülhet be a nézőtérre, azaz akár telt házzal is mehet előadás. A maszk viselése sem kötelező, de aki igényli, és éppen nincs nála, annak a Játékszínben biztosítanak – ez az egyetlen színház, ahol zárt térben is lesz nyáron előadás.

A Budapest Bábszínház az idén a 70. évadát zárta, ösztől öt új premierrel készülnek. A rövidre sikerült szezon izgalmas volt az intézmény számára, a sok új bemutató és a Bábu-

fesztivál mellett tavasszal igazgatóváltásra is sor került: Mecner János helyét 26 év után a korábbi helyettese, Ellinger Edina vette át.

A Centrál Színházban a karantén előtt közvetlenül még tartottak bemutatót, de az előadások már elmaradtak. A *Mary Page Marlowe* című darabot ezért a következő évadban decembertől láthatják ismét a nézők. A nagy sikerrel futó *Házassági leckék* című előadás folytatása is izgalmasnak ígérkezik. A szeptemberi első bemutató egy könnyed zenés est lesz Pokorny Liával. A Thália Színház két, eredetileg tavaszra tervezett bemutatóval – *Gyilkosság az Orient Expresszen*, *Művészet* – kezdi az évadot. A Hatszín Téatrumban a következő napokban körvonala-zódik a jövő évad programja.

A Radnóti Színház társulata az egyik népszerű játszóhelyén, a Tesla udvarán tartotta évadzáró ülést. Kovács Adél, a téatrum igazgatója különösen nehéz évadnak értékelte az ideit. Nemcsak a járványhelyzet okozta színházbezárás, hanem a szomszédos építkezés miatt is, amelynek következményeképpen még mindig „szanaszét” vannak az előadások. Kitért arra, hogy a Radnóti Színházért Alapítvány azonnali segílyt adott a téatrum vendégművészeinek és azon kollégáinak, akik nem alkalmazotti státuszban vannak. Az igazgató bejelentette a társulatnak, hogy megpályázza a következő öt évre szóló igazgatói posztot. A korlátozások feloldása utáni újraindítás lehetőségeként nyárra a *Petri-est*-ből terveznek 3-4 bemutatót a Tesla Labor kertéjbe.

A Játékszín július 13-án nyit újra, a közönséget a járványügyi helyzet miatt elmaradt 74 előadás pótelőadásaival várják, amelyre a megváltott jegyek érvényesek. A Momentán Társulat szabadtéri előadásokkal tér vissza a való világba. A könnyed színházi élményre vágyókat nem a megszokott belvárosi színházukban, hanem a Margitszigeten várják. A legnépszerűbb előadásait minden nyári hónapban négyszer játsszák. S. G.

Türelmet tesztelő ékszerek

A kényszerű otthonlét lelassulást, új kreatív tevékenységet hozott a számára, és a családjával is meghitt időszakot élt át. Mindemellett most mégis az aggodalomé a fő szerep Gálvölgyi Dorka, a Hatszín Teátrum igazgatója életében, hiszen egy kisebb színház nehezebben tud talpra állni a járványhelyzet után.

A Hatszín Teátrum vezetőjével pont egy éve készítettünk interjút. Gálvölgyi Dorka akkor örömmel mesélt arról, hogy Terézváros színházakkal teli palettáján is van létjogosultsága a Hatszínnek, az idén pedig már elérték a 100 ezres nézőszámot is, ami komoly teljesítmény egy ekkora intézmény életében.

A márciusban kitört járványhelyzet az ő életüket is teljes mértékben átírta, s bár Dorka alapvetően pozitívan látja a dolgokat, egy percre sem titkolja, hogy az első napokban kétségbeesett. „Márciusban mentünk volna színházba, Londonba a férjemmel, erről akkor önként és dalolva lemondunk, még úgy is, hogy a befizetett repülőjegy és a színházjegy árát is elbuktuk. Azt már nehezebb volt feldolgozni, hogy a téátrum helyzete teljesen bizonytalanná vált a járvány miatt. Többször elsírtam magam, nem is akartam visszafojtani az érzéseimet.”

Aztán ahogy teltek a napok, a hetek, és a világban mindenki szépen lassan hozzászokott a nem mindennapi helyzethez, Dorka is átprogramozta magát. Ékszereket kezdett készíteni, nem is feltétlenül csak azért, hogy

Többször elsírtam magam, nem is akartam visszafojtani az érzéseimet.

lekösse magát, hanem a türelmét is tesztelte. „Volt olyan medál, amit kétszer-háromszor is ki kellett önteni, majd várni, amíg megszárad. De mivel nem volt rajtam semmiféle teljesítménykényszer, örömmel ültem a kis asztalom mellett. Az első láncoknál még néha izgultam, hogy úgy sikerül-e megvalósítani, ahogy eredetileg elképzeltem, de egy idő után már tényleg csak örömför-

rásként tekintettem az alkotásra.” Dorka azt mondja, hogy a családja és a fia is rengeteg erőt adott neki ebben az időszakban. Ádám élvezte, hogy együtt a család, senki nem rohan sehova, és a tanulással sem voltak problémái, nagyon rugalmasan vette az egyik pillanatról a másikra beállt változásokat. „Kifejezetten hiányzott neki az iskola, a társai és a sport is. Konfliktusaink csak abból adódtak, hogy a gépemet és a telefonomat egyaránt igénybe vette a tanuláshoz, de mivel kitűnő lett a bizonyítványa, ezért nem szólhatok egy szót sem.”

Dorka abban a szerencsés helyzetben van, hogy egy házban, de külön lakrészben él a szüleivel. Édesapja, Gálvölgyi János színész számára is új volt az otthon ülés, hiszen a színházak bezárásáig szinte minden este játszott, napközben pedig próbált. „Az első két hetet nagyon fegyelmezetten viselte, aztán természetesen neki is egyre több dolog kezdett hiányozni. Többek között ezért is vállalta, hogy mesét olvas kicsiknek. „Az lett a közös programunk, hogy minden héten egyszer elvitt bevásárolni. Ki sem szállt az autóból, amíg várt rám, de szüksége volt a kimozdulásra, a vezetés élményére. Muszáj volt napirendet kialakítanunk, mert volt, hogy azt vettük észre, hogy egyszer csak elment a nap, és semmi sem történt. Apu nagyon szerencsés, gyorsolvasó, ő nem szavakat és sorokat, hanem oldalakat olvas, így rengeteget olvasott ezekben a napokban, illetve sok filmet is néztünk. Beosztottuk a főzést is, és mindig volt egy közös délutáni kávézás.” Dorka édesanyja közel 30 éve dolgozik műfordítóként otthonról, neki nem az otthonlétet kellett megszoknia, hanem azt, hogy a család összes tagja otthon van.

A járványhelyzetnek hivatalosan is vége, és nem látni előre, hogy mi lesz később, milyen változásokkal kell majd hosszú távon együtt élnünk. Folyamatosan ott zakatol benne a kérdés, hogy mi lesz a színházzal, a színészekkel. Dorka az online színház gondolatával ugyan eljátszott fejben, sőt, számtalan előadást nézett meg otthon a karantén idején, de nem hisz abban, hogy hosszú távon át lehet költöztetni a színpadot a képernyőre. „A színháznak varázsa van, ahol egy-egy előadás alatt a nézők együtt lélegeznek a színészekkel. Egyik félnek sem jó, ha nincs visszajelzés, az online színház soha nem tudja a valódi téátrum élményét nyújtani.”

STEINDL GABRIELLA

Kéjes-kényes Westend-ügyek

FOTO: FORTÉPAN/JUVATERY

Tudják miről kapta a nevét a Westend bevásárlóközpont? Több mint 50 éven át állt a pláza melletti placcon a hasonló nevű, szállodának épült szolgáltatóház, a földszintjén üzletekkel, ahol az alkalmi lakhatás mellett függönyt, lúdlábtortát és női bájkat is árultak. Nemcsak földi örömeikért, hanem a földi kínok végét jelentő halálért is ide jöttek a korszak vesztesei.

„Szerdán délben a Berliini téren lévő Westend szálloda egyik szobájából furcsa hörgő hang szüremlett ki.” A szobapincér azonnal hívta a mentőket, akik az agoni-záló, eszméletlen lakót, bizonyos dr. Makra Lajost mérgezéses tünetekkel szállították a Rókus kórházba. 1936-ban történt az eset, amelyről a Pesti Napló bulvárosan számolt be, feltárva az öngyilkosság előzményeit, a 38 éves ügyvéd súlyos adósságu-gyeit, valamint a Vígszínház fiatal színésznőjével, Szemlér Máriával folytatott liezonjának részleteit.

A végzetes szerda reggel előtt Makra Lajos tíz napot lakott a mai Westend előtti parkoló és buszvégállomás helyén álló, akkoriban már jócskán kétes hírűként számontartott félköríves garniszállóban,

amely névörökösehez, azaz a Westend plázához hasonlóan a környék legeklektikusabb szolgáltatásokat kínáló „átjáróháza” volt a 20. század első harmadában.

Eredetileg, amikor az 1920-as évek elején megépült, afféle pályaudvari szállodának indult: pihenőhelyet, éjszakai szállást nyújtott a vasúti személyzetnek vagy a továbbutazó turistáknak. Az aljában üzletek sorakoztak – állítólag Moskovics Emil itteni textiláruházában lehetett kapni vagy rendelni a legtöbbféle különleges kelmét Budapest-szerte. Volt itt hentes, ékszer- és függönyszaküzlet, tejvendéglő és rádiójavító műhely, a sarkon pedig egy a lúdlábtorták leglúdlábbikát áruló cukrászda. A kirakatok mögötti földszinti rejtetekerekben lakások, az emeleten pedig 5-8 négyzetméteres ho-

telszobák lettek volna hivatottak fokozni a felvilágosult európai nagyváros életérzését, amelyre a mai Nyugati, egykori Berliini tér, utólag legalábbis úgy tűnik, még nem állt készen. Annak ellenére, hogy az első pesti indóház helyén az Eiffel építésziroda által tervezett pályaudvar épületet a főváros luxusépületei között tartották számon, a köré települő úgynevezett „banánsziget” és környéke a 20. század húszas-harmincas éveiben mégis az egyik legzüllöttebb városrész-ként híresült el. Tele volt kisstilú tolvajokkal, dörzsölt bűnözőkkel, spicikkel és prostitúáltakkal.

Hiába hirdették a Westend-szállót afféle kuriózumként központi fűtéssel, garantált meleg vízzel, lifttel és „polgári árakkal”, az emeleti hotelszobácskákat átutazó üzletemberek és abban a bizonyos polgári tisztességben megőszült vendégek helyett hitelezőiktől menekülő lecsúszott adósok, fedezéket kereső zsebesek, válságba került, a házasságuk mellett titkos viszonyt folytató kurafik, valamint hivatásos bárcslányok bérelték. Utóbbiak a folyosóról nyíló, csupán egy ággyal és (hideg-meleg vizes!)

Benedek Szabolcs

A BEÁZÁS

mosdóval felszerelt szobáscskában fogadták egy-egy pásztoróra alkalmi és törzsügyfeleiket. És ide jöttek váliumot inni vagy sevenált bevenni azok a reménytelen jövőjű öngyilkosjelöltek is, akikben volt annyi jó érzés, hogy nem szeretnék volna, ha a családtagjaik találnak rá hörgő testükre egy átlagosnak induló szerda reggelen. A korabeli sajtó csak úgy hemzseg a Makra Lajos-féle westendes ügyektől: az evilági örömek mellett a harmincas évekre a hotel a földi gyötrelmek végét és a túlvilági öröm reményét is jelentette. „Harmincnycolc évet éltem, mindig nagyon szomorú volt az életem, lehet, hogy most jobb lesz...” – írta Makra Lajos hátrahagyott búcsúlevelében. A Westend amúgy a búcsúlevélműfaj egyik legtermékenyebb táptalaja is volt: többkötetnyi, ma levéltárakban őrzött írás maradt a szállodaszobákban a mentőorvosok által asszisztált kényszerű kiköltözések után. „Húsz gramm veronállal mérgeztem meg magam. Nincsen semmi célja az életemnek, sokat csálódtam” – búcsúzott a világtól bizonyos Grünberger Lily, egy debreceni kereskedő lánya; „Ne firtassák ügyemet, úgyis hamis néven jelentettem be magamat. Magánügy miatt dobom el magamtól az életet” – írta egy nekikeseredett tisztviselő.

Az öröm- és halálpiac közelébe került „életmentő” üzletágak települtek. Míg a földszinti lakások egyikét a fent dolgozó prostituáltakat gardírozó, ha tetszik, futtató madám bérelte, egy másikban pedig egy pszichológus kínált szintén polgári áron lelki gyorssegélyt, a pályaudvaron és környékén a nőegyletek aktivistái igyekeztek helyes útra téríteni a gyanúsán céltalanul tébláboló, cselédsorba vagy kéjkereskedőnek készülő fiatal, vidéki lányokat.

Nagyon hamar belátta a városvezetés is, hogy a Westend-ház afféle melléfogás lett – már a harmincas évek végén felmerült a lebontásának a lehetősége, végül mégis csak 1978-ban, a metróépítés kapcsán törölték el a föld színéről.

A lakókat 1977-ben költöztették ki, és bár a kapualjban az épület utolsó heteiben felkerült a falra egy „Elköltözzünk, hál’ istennek!” felirat, akadtak olyan lakók is, akik nem akarták elfogadni az addigra igencsak leamortizálódott lyukaikért cserébe felkínált cserelakásokat. Nosztalgikusan ragaszkodtak a diszkrétén kezelt, mégis mindenkialtal tudott, falakba zárt alkalmi gyönyörökhöz. No és persze gyöttrődésekhez.

CSEJTEI ORSOLYA

FOTÓ: FORTEPAN/BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRA
VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSZETI OSZTÁLYÁNAK FÉNYKÉPEI

Mielőtt a felesége elindult volna dolgozni, a lelkére kötötte Gádornak:

– Feltétlenül beszélj az öregasszonnyal a beázás miatt. Csöngess be hozzá ma.

– Feltétlenül beszélek – ígérte Gádor.

Az öregasszony a felettük lakó idős nőt jelentette, a beázás pedig a foltot, amely néhány nappal ezelőtt a fürdőszoba plafonján megjelent. Gádor felesége vette észre, amikor telefonálás közben szokás szerint föl-alá mászkált. Ilyenkor szokta kifizetni, hol szakadt le egy függőnycsipesz, melyik széklábat kéne újracsavarozni, esetleg mire férne már rá egy csere. Utóbbira viszont mostanság nemigen gondolhattak: a járvány, úgy tűnt, véglegesen bezárta Gádor munkahelyét, hiába indult újra az élet, egyelőre esélye se látszott annak, hogy ott is minden visszatérjen a régi kerékvágásba. Legalább – próbált valami vigasztalót mondani Gádor felesége – valaki otthon tud maradni a sráccal, akit viszont minden óvodás réme fenyegetett, a kevés gyerek miatti összevont csoport.

Gádorra hárult tehát a feladat, hogy a beázás tényét tudassa az idős nővel, aki különben, akár a lift előtt, akár a házban futottak össze, mindig jókora mosollyal az arcán köszönt. Kedvessége ellenére csöndes és zárkózott életet élt, vendégek nem jártak hozzá, és lényegében a beázás volt Gádorék számára az első igazi jele annak, hogy pont felettük lakik. Úgy tűnt, a többi házbeli se tud róla sokat, pedig a gangról mindenkinek bele lehet látni az életébe. Valaki egyszer, egy lakógyűlés után azt mondta Gádor feleségének, hogy a hölgy talán színésznő volt, na nem tartozott az ismert nevek közé, de azért becsúszott olykor egy-egy epizód szerep. Ez az információ azonban már elég régen hangzott el, nem sokkal azután, hogy Gádorék ide költöztek. Akkor még fontosnak érezték lakógyűlésekre járni. Később kiderült, hogy a dolgok nélkülük is mennek a maguk útján, amúgy pedig megszületett a gyerek, és minden mást elsodortak a mindennapok.

A beázás friss volt, a folt még nem kezdett sárgulni, igaz, nem is terebélyesedett. Gádornak az jutott eszébe, hogy mázlija van: ahogy ott ült a házukkal szemközt, a homokozó melletti padon, fölbukkant az idős nő. Megint úgy volt öltözve, mintha egy régi magyar filmből lépett volna ki, és amint észrevette Gádort, az arcára kent vastag púderréteg mögül is fölragyogott a tökéletesre formált mosoly.

– Nem zavarja? – A választ meg se várva leült a férfi mellé. – Tudja, én is itt szoktam üldögelni, mielőtt a boltból hazamennék. – Gádor bólintott, mintegy jelezvén, hogy észrevette a hölgy öltözkészéhez kivételesen nem passzoló bevásárlószatyrot. – Emitt – ahogy a nő a jobb kezével előre mutatott, még jobban látszottak gyűrűi és karperecei – temettük el ötvenhatban a bátyámat. Csak pár hétig nyugodott itt, ahogy elcsitulnak a dolgok, volt rendes temetése is. De akkor a téren elég sok embert kellett hirtelen elföldelni.

Gádor megint csak bólintani tudott, és közben arra gondolt, fura ez a zsebkendőnyi beszélgetést itt, a szűk utcák és a régi bérházak között, ahol csak egy hinta és egy homokozó fér el a parkoló autók mellett, térnek nevezni.

– Lehet, hogy csupán félig volt a bátyám – az idős nő most nem nézett Gádorra. – Anyámat negyvenöt elején, az óvóhelyen megerőszakolták az oroszok. Többen is. Én pedig ősszel születtem. Tudja, fiatalember, sok minden történt ebben a házban. A vőlegényem is itt lakott. A földszinten, mi meg fönt, a harmadikon. Ahol most is lakom. Apámék nem kedvelték, úgyhogy végül összeállt Katinkával, az elsőről. Tudja, aki a múlt hónapban halt meg. De már évek óta özvegy volt.

Gádor észre se vette, mikor tűnt el mellőle az idős nő. Röstellte, hogy annyira elmerült a gondolataiban, hogy nem figyelt és nem ajánlotta föl, hogy segít fölcipelni a bevásárlószatyrot.

– Voltál az öregasszonynál? – kérdezte este a felesége.

– A hölgynél? – Gádor megrázta a fejét. – Nem voltam.

– Beszélj vele, légy szíves. Az a folt nem akar kiszáradni.

– Beszélek – bólintott Gádor, és tudta, hogy ez mindenképpen így lesz.

KÖNYV

Ki veszítse el a fejét?

Ritkán sikerül a valóságot úgy vegyíteni az irodalmi fikcióval, hogy végig a szórakoztató, olvasmányos regényhang domináljon, ugyanakkor a történelmi hitelességen ne essen csorba. A magyar származású amerikai író, Julie Orringer már korábbi regényével, a holokauszt túlélő nagyszüleinek történetét feldolgozó Láthatatlan híddal bizonyította, hogy 5-600 oldalon keresztül magabiztosan képes menetelni a száraz dokumentarizmus és az írói fikció közti keskeny sávban. Csak-hogy amíg egy szubjektív valóság alapján formálódó család-történet simán elbírákárhany csúsztatást vagy kegyes, irodalmi füllentést, addig egy – még ha kevésbé is – ismert történetbe csak óvatosabban lehet saját fantáziavilágot csempészni. Julie Orringernek ez is megy: hosszú éveken át kutatta Varian Fry életét, hogy aztán az Üldözöttek gyűjteményében úgy tudjon

mesélni a New York-i újságíró II. világháborús életmentő akciójáról, mintha saját nagyapjaként ismerné. Regénye talán épp emiatt nem a szokásos – Oscar Schindler-vagy Raoul Wallenberg-típusú hősök küzdelmeit felelevenítő – holokausztregény. Sokkal inkább Varian Fry életrajzrészlete, tele olyan tényekkel és kordokumentumokkal, amelyek a háború és a zsidóüldözések sokat ábrázolt borzalmait mellett az élet természetes folyásának ismeretlen rétegeibe engednek bepillantást. Persze megvan a klasszikus életmentő szál is: Fry 1940-ben Marseille-be utazott, táskájában háromezer

dollárral és egy listával, amely a veszélyben lévő, a nácik által elfajzottan kikialtott európai képzőművészeket és írókat vette lajstromba. Őket, többek között Andre Breton, Max Ernst, Marcel Duchampot vagy Marc Chagallt akarta kijuttatni a németek által megszállt Franciaországból. (Több mint 2000 művészt ki is menekített.) Hamis útleveleket, vízumokat szerzett, segélyeket gyűjtött és mentőakciókat szervezett a menekülteknek. Ebből a masszív, és történelmileg minden pontjában, veszőjében hiteles háttérrel emelkedik ki Fry személyes sztorija, aki nemcsak azzal vállalt kockázatot, hogy a nácik ellenségeit segítette, hanem azzal is, hogy nő emberként titkos, a korban bevállalhatatlan, homoszexuális viszonyba bonyolódott egy itt fiktíven megjelenő, de valós életszövegekből, memoárdarabkákból összerakott fiatal újságíróval.

A legizgalmasabb, hogy sosem lehet tudni, Julie Orringer mikor írja a szintisza igazat és mikor lendül be a fantáziája. Olyan nyelvi leleménnyel és abszurd fordulatokkal festi le például a Villa Air-Bel – itt összegyűlve vészelte át a várakozási időt a menekülő művészek egy része – szürrealista mulatságait, hogy olvasó legyen a talpán, vagy az eszénél, aki biztonsággal el tudja dönteni, történelmi tényekkel vagy fikcióval áll-e szemben.

JULIE ORRINGER: ÜLDÖZÖTTEK GYŰJTEMÉNYE, LIBRI, 2020, 543 OLDAL
CSEJTEI ORSOLYA

TELEVÍZIÓ

Sikkes rémtörténetek luxustájakon

Az elmúlt évtized legsikeresebb francia krimisorozatát tárazta be a Duna a péntek estéinkre: a Gyilkosságok Franciaországban valóságos bűvészmutatvány a legjobb kortárs francia forgatókönyvírók, rendezők, operatőrök és színészek teljes mozgósításával, amelynek vetítésenkénti négymilliós nézettségét legfeljebb egy-egy Eurovíziós Dalfesztivál tudta lekörözni. A minden részben más sztori, más stáb, más logika pazarul működik, így minden alkalommal mozifilmhosszúságig élvezhetjük egy-egy csavaros bűnügy megoldását, amelyeket egyetlen vezérfonalra fűztek: Franciaország legfotogénebb tájain játszódnak. Nem is a túlhájpolt Riviérán, hanem ahová fapados turista aligha jut el: a karibi Martinique-on, a vadregényes Yeu-szigeten vagy a Pireneusok lábánál megbúvó francia Baszkföldön.

Az észbontó háttérképeket egy turizmusreklámhoz hasonlóan gátlástalanul zúdítják a nézőre: minden mobilhíváshoz ki kell állni egy sziklaszirtre vagy egy festői világítótorny elé (ott biztos jobb a térenő), de legalábbis trimaránon szelni a türkizkék habokat az átvezető jelenetekben. Nincs „túl sok” a történetvezetésben sem: szemérmetlenül ömlesztik a krimibe a románcot és a szoft szexet, a misztikumot, a múlt titkait, a Luc Besson óta világhírű francia akciófilm profizmust, a családi drámát és a persze az idilli happy endet. Csak a humort fogták szűkre, minden szereplő véresen komolyan veszi magát, de ez önmagában is megmosolyogtató. Ahogy a brazil vagy mexikói szappanoperák is pár képkocka után beazonosíthatók, itt is minden hamisítatlanul francia: örülten szenvedélyes, drámai, vehemens és a legapróbb erőfeszítés nélkül sikkes. Leginkább ez a természetes kifinomultság és elegancia, ami irigylésre méltó a szereplőkben, valamint a csillapíthatatlan életszeretet, amelyet persze könnyű folyamatosan sugározni, ha az év háromnegyedében ragyogón süt a nap, és mindig ott a tenger a szomszédban.

A sikerreceptet valószínűleg a Romanák, Tiffanyk és Júliák hasábjairól másolták, csak több vízi hullával, levágott fejjel és pisztolypárbajjal, de hasonló fantáziavilágba repítik a nézőket, akik egy teljes virtuális luxusturizmust és egy abszolút nyomok nélkül gyógyuló bűnügyi rémtörténetet remélhetnek a könnyed nyáresti tévézéstől.

GYILKOSSÁGOK FRANCIAORSZÁGBAN, DUNA TV

BÁLINT ORSOLYA

STREAMING

Hazugságból csillagos ötös

A figyelemfelkeltő cím (A feltaláló: Vérszomj a Szilícium-völgyben), nem egy vámpírokkal szexelő, unatkozó dotcommilliárdosokat bemutató sorozatot rejt, hanem az HBO saját gyártású dokumentumfilmjét a világ legnagyobb startupcsalásáról, a legfiatalabb amerikai milliomos, Elizabeth Holmes 9 milliárd dollárt elégető tündökléséről és bukásáról. Napjainkban történt eseményekről, ismert és köztiszteltben álló figurákról van szó, és olyan bűncselekmény-sorozatról, amelynek a bírósági tárgyalásai csak októberben kezdődnek. Nem csoda, hogy a film premierje a Sundance fesztivál mégoly széles körből tájékozódó és botrányedzett közönységét is megosztotta.

Az Oscar-díjas amerikai dokufilmes Alex Gibney-nek nagyon oda kellett figyelnie az objektív mércére, ami annyira jól sikerült, hogy pár kritikus a „túlzott semlegesség” vádjával illette. Ennek azonban inkább ahhoz a vitához van köze, hogy vajon mit várunk ma egy dokumentumfilmtől. Legyen filmszerű? Valóságshow-s? Wikipédiásan tényközlő? Gibney maradt a biztos partvonalon, filterek nélkül mutatja be a csúcsválalat saját „belső” filmes anyagait, a főszereplőnővel készült tonnányi interjút, címlapfotót, megszólaltatja a gigasvindlit leleplező oknyomozó újságírókat és az informátorait, akik ma már arccal is vállalni merik egykor névtelenül tett vallomásaikat. Ők jöttek rá elsőként, hogy Holmes „találmánya”, az egyetlen vércseppből minden potenciális betegséget kimutató Edison-készülék nem tud többet, mint egy ósdi tintasugaras nyomtató, és hogy Holmes a lelepleződést kerülendő éveken át a végsőig elment: az ügyvéd vérebekekkel való fenyegetéstől az egzisztenciális ellehetetlenítésen át az ipari titkokkal való takarózásig mindent bevetett. A gond csak az, hogy mégsem lehetünk teljesen biztosak

a bűnösségében vagy pszichopátiás hazudozó diagnózisában.

„Senki sem kérdőjelezi meg, hogy a szándékai jók voltak. Mégis hogyan tehette mindezt? Ha nem erre figyelünk, hanem az egész történetét nézzük, sokat tanulhatunk az emberiségről” – mondja egy magatartáskutató rögtön a film elején. Holmes személyisége valóban kivételes, Harvey Weinstaint megszégyenítő magabiztossággal csavarta ujjai köré főképp az idősebb férfiakat, Henry Kissingertől az épp demokrata elnökjelölt Joe Bidenig. Kínos ez mindenkinek, de működik a kettős mérce, hiszen egy alig húszéves, kék bociszemű Barbie babát miért hibáztatnánk ezért? És van benne valami lapangó agresszivitás, amitől az egyszerű halandó meghunyászkodik, legalábbis futkos a hátán a hideg.

Hogy mit tanulhatunk a történetből? Az egyik legbizarrabb párhuzam, hogy kezdetben Thomas Edison is hazudott a villanyégőről. Ráadásul lefizette a kétkedőket, míg végül tökéletesre nem alkotta a találmányát, és ma már senki nem vetné ezt a szemére, annyira magától értetődő a lámpafény. Persze nem lehet egy kalap alá venni minden idők egyik legnagyobb feltalálóját és a csalót, aki csak szeretett volna a „női Steve Jobs” lenni. A másik tanulság, hogy mindenki hazudik, de ezt már Dr. House rég megtanította nekünk.

A FELTALÁLÓ:

VÉRSZOMJ A SZILÍCIUM-VÖLGYBEN, HBO

B.O.

PROGRAMAJÁNLO

Nyáresték a Hunyadi téren

Július 7.

Az Óbudai Danubia Zenekar ütőhangszeres kvartettje

Július 9.

Majsai Swing Stars-koncert

Július 11.

Eszter-lánc mesezenekar

Július 11.

Budapest Kertmozi:
Benjamin Button különös élete

Július 16.

„Húzzad csak kivilágos virradatig”
– Batyi Attila és zenésztársai –
vendég: Kele Krisztina

Július 18.

A varázslat mesterei:
Barlai Tamás és Sammy

Július 18.

Zumbaparti

Július 18.

Budapest Kertmozi: Férfiak fecskében

Július 21.

Az Óbudai Danubia Zenekar fafúvós kvintettje

Július 23.

Strokes Ütőegyüttes

Július 25.

Búgócsiga Zenede

Július 25.

Budapest Kertmozi: Zöld könyv

Július 30.

Dalinda ácapella trió

PRIVÁTSZÉF

1051 BUDAPEST, József Nádor tér 10.

+36 1 788 16 66

info@belvarosizrt.hu

www.privatszef.hu

**Béreljen széfet
értékeinek!**

BIZTONSÁG. DISZKRÉCIÓ.

Bogyós nyári varázslat

Sok kedvező hatása van a málnának, a szakácsok egyik kedvenc idénygyümölcsének, amelyből üdítő leveseket és könnyű desszerteket készíthetünk. A Mozsár Étterem séfjével, Bartha Zoltánnal az étlapon is megjelenő gyümölcsleves készítése közben ismerkedtünk meg, és kedvenc málnás receptjeit is megosztotta elünk.

A Mozsár étterem séfje 14 éves kora óta szinte ki sem tette a lábát a konyhából. Édesapja kedvéért kezdett el főzni, aki nagyon szeretett enni. A legfontosabbnak azt tartja, hogy aki ezt a hivatást választja, legyen tisztában azzal, hogy a vendéglátás nemcsak egy szakma, hanem életforma. Húsz éve folyamatos örömet okoz számára a főzés, egy pillanatra sem bánta meg a választását. Haza nem „viszi a munkát”, otthon ritkán főz, akkor is csak rendelésre, semmit sem rögtönöz. „Standard fogásokat kérnek, paradicsomlevest betűtéstával vagy tökfőzeléket” – árulta el nekünk. Kedvence a gulyásleves, amit nem

csak készíteni, enni is szeret. Azt vallja, hogy ez egy alapétel, szerinte egyik belvárosi étterem sem engedheti meg magának, hogy ne szerepeljen az étlapján. A szezonális kínálatból nekünk a málnakrémlevest ajánlja. Zoli azt mondja, egyáltalán nem kell megijedni a mirelit gyümölcstől, sőt, ő kifejezetten szereti, mert sokkal kiegyensúlyozottabb a minősége. „Egy doboz friss málna a piacon vagy a közértben sokszor már 5-6 napja le van szedve, így szinte íze sincsen. Tapasztalataim alapján a mirelittel nem csak egyszerűbb a főzés, az íze is jobb lesz” – osztotta meg velünk tudását a Mozsár séfje. S. G.

Málnakrémleves

Hozzávalók:

- 500 g málna ➤ 1 lime
- 1 tábla fehér csokoládé ➤ mentalevelek
- kókuszgolyó ➤ nádcukor

Elkészítése: Egy lábosban óvatosan karamellizálunk cukrot, figyelve arra, hogy oda ne égjen. Majd öntsük rá a málnát, várjuk meg, amíg levét enged. Kevés vízzel engedjük fel, az alaposan megmosott lime héjából reszeljük bele, majd adjunk hozzá a levéből is pár cseppet. Főzzük össze alaposan az egészet, és a morzsolt fehér csokoládéval sűrűsítjük. Amikor már kihűlt, akkor turmixoljuk össze. Hidegen, kókuszgolyókkal és mentalevelekkel díszítve tálaljuk. Mellegben ideális választás, nemcsak levesnek, desszertnek is kiváló.

Málnás túrókrém

Hozzávalók:

- 50 dkg málna ➤ 30 dkg túró
- 4 ek. méz ➤ 1 tojás

Elkészítése: A málnát megtisztítjuk, szitán áttörjük. A tojássárgáját, a mézet és a málnalét összekeverjük, hozzáadjuk az apróra morzsolt túró, majd a masszát habosra vert tojásfehérjével lazítjuk. Kiváló reggeli- vagy uzsonnára.

Csokis-málnás süti

Hozzávalók:

- 30 g málna ➤ 2 bögre liszt ➤ 10 dkg vaj
- 1 bögre cukor ➤ 0,5 csomag sütőpor
- 2 tojás ➤ 10 dkg étcsoki ➤ 1 csipet só
- 2 evőkanál kakaó ➤ 1 teáskanál fahéj

Elkészítése: A puha vajat keverjük ki jól a cukorral, majd adjuk hozzá a tojást. Habosítjuk tovább, tegyük hozzá a sóval, sütőporral, fahéjjal, kakaóval vegyített lisztet. Dolgozzuk össze a tésztát, aztán adjuk hozzá a kis darabokra tördelt étcsokit. Egyengessük a tésztát sütőpapírral bélelt tepsibe, majd szórjuk bele a málnát. Előmelegített sütőben, közepes lángon, 180 fokon süssük meg körülbelül 20-25 perc alatt. Tűpróba-
val teszteljük, ha a sütibe szúrt tűre nem ragad massa, akkor a tészta elkészült. Várjuk meg, amíg kihűl, majd szeleteljük fel.

A málnának rengeteg kedvező tulajdonsága van, számos egészségügyi probléma esetén javallott a fogyasztása. Vitaminokban igen gazdag: egy maréknyi gyümölcsben 25 mg C-vitamin található, de van benne sok B1-, B2- és A-vitamin is. Sok antioxidáns és flavonoidot tartalmaz, emellett gyümölcssavakat, cserzőanyagokat, növényi rostokat és pektint. Értékes tápanyag a benne lévő gyümölcscukor is. Az ásványok és nyomelemek közül kalciumban, a káliumban, magnéziumban és vasban bővelkedik. A gyümölcs fogyasztása segít karbantartani a vércukorszintet, csökkenti a magas vérnyomást, segít a menstruációs zavarokon. Csökkenti a csontritkulás kialakulásának kockázatát, kiváló hasmenés ellen és csökkenti a vetélés kockázatát. Segít a szervezetben felgyülemlett mérgeanyagok eltávolításában, gazdag rostokban és irritáció nélkül tartja karban a bélműködést. Antioxidáns vegyületekben is gazdag, ezek pedig lassítják az öregedési folyamatokat, sőt még a rövid távú memóriára is jó hatással van. Magas víztartalma miatt szigorú diéta esetén szintén nyugodtan fogyasztható.

Ola, Pablo bácsi!

**Mit keres egy világutazó a terézvárosi ovi alagsorában?
Mi kell ahhoz, hogy valaki raklapból mini kerti bútort tudjon csinálni?
És miért jó, ha az embernek hajnali hattól délután kettőig tart
a munkaideje? Pablónál, a Szív utcai óvoda karbantartójánál jártunk.**

„Ugye senki nem akarja elcsábítani tőlünk?” – kérdezi büszkeséggel vegyes ijedtséggel a Szív utcai óvoda vezetője, Nagy Zsuzsanna, amikor Pablo felől érdeklődünk a telefonban. A spanyol fiú nemcsak egzotikus színfoltja az óvodának, de pótolhatatlan ezermestere is, aki – Zsuzsanna szerint – nem ismer lehetetlent: bármit kérhetnek tőle a kollégák vagy a gyerekek. Ezt bizonyítják a korábban grafikusként dolgozó fiatalember ovisokra méretezett raklapbútorai, a zöld környezettel összhangban megvalósuló virágtartók, faliújságok, amelyeket aprócska alagsori műhelyében készít. És a buja kert, amelyhez saját bevallása szerint egyáltalán nem ért, mégis lelkiismeretesen gondját viseli – most éppen a jég által megtépázott virágokba próbál életet lehelni.

De mit keres itt ez a mosolygós déli fiú, akinek óvónők, szülők és gyerekek egyaránt vidám olával köszönnek? A történet 15 éve kezdődött.

Ekkor utazott Pablo Palacios szülővárosából, Madridból a szeles Dublinba, hogy nyelvet tanuljon és némi pénzt keressen. Az akkor húszéves fiú hamar belefutott Lillába, az ír fővárosban szintén nyelvet tanuló magyar lányba, akivel azóta bejárták a világot. Közös szenvedélyük az utazás, Magyarországra érkezésük előtt hónapokat töltöttek Dél-Amerikában, ahová 18 nap hajózás után jutottak el. Ahogy korábban Ausztrá-

liát, úgy Dél-Amerikát is bringával fedezték fel, így tudtak igazán közel kerülni a természethez és a helyiekhez.

Az a nagyfokú rugalmasság, ami az ilyen hátizsákos világjáráshoz nélkülözhetetlen, elkél a „letepedésnél” is, a fiatal házaspár sok-sok Dublinban, Madridban és az utazásokkal töltött év után Budapesten, Józsefvárosban talált otthonra.

Pablo nem beszélt magyarul, így olyan munkát szeretett volna, amelyben nincs szükség a nyelv ismeretére. Egy ismerőstől hallotta, hogy Szív utcai óvodában karbantartót keresnek, az egykor nyüzsgő reklámügynökségeknél dolgozó fiatalembernek megtetszett a hely hangulata, a nyugalmas, kétkezi munka – és itt ragadt. Ennek már négy éve, azóta számtalan bútor és kiegészítő őrzi a keze nyomát.

„Kaptam egy csomó raklapot, és mivel mi örökös zöld ovi vagyunk, és igyekszünk fenntartható módon fejlődni, megkértem Pablót, hogy készítsen belőle bútorokat a gyerekeknek” – idézi fel Zsuzsanna. És hogy honnan tudta Pablo, hogy hogyan kell ilyesmit csinálni? „Az internetről” – hangzik a lakonikus válasz. A spanyol fiú korábban soha nem tanult asztalosnak vagy szerelőnek, de mindig is maga rakta össze az IKEA bútorokat vagy hozta rendbe az elromlott dolgokat.

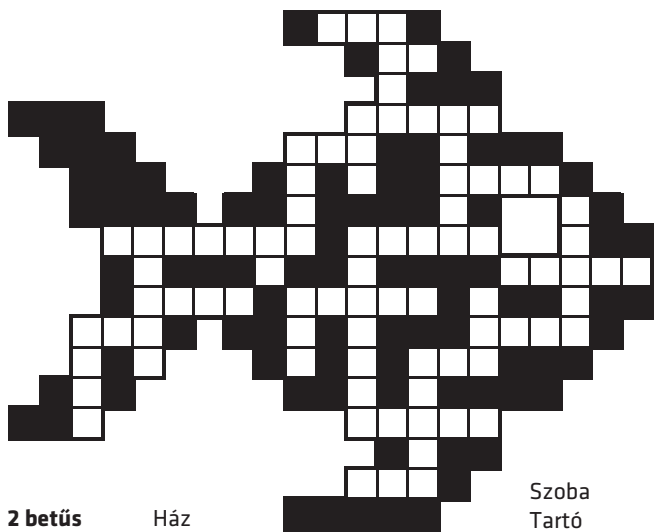
Hajnaltól kezd, hogy mire a gyerekek megérkeznek, rendbe legyen az udvar. Nem bánja a korai kelést, hisz így már kettőkor végez – ilyenkor jöhet a szieszta, este pedig a főzés. Pablo népszerű a barátok körében, ha valaki autentikus spanyol menüre vágyik, hozzájuk megy. Egyetlen szív-fájdalma, hogy Budapesten nem lehet friss tengeri halat kapni. Zsuzsanna megerősíti a benyomásunkat, hogy Pablo egyébként nem az az aggódós, panaszkodós fajta, talán ezért is kedveli annyira minden gyerek és felnőtt az oviban. Tökéletes harmóniában van az életével, a munkájával.

Arra a kérdésre, hogy egy tanult fiatal hogy engedheti meg magának, hogy közismerten alulfizetett munkát végezzen, mosolyogva válaszol: „megvan, ami kell”. Nem nagyon tervezgeti a jövőt, de reméli, hogy egyszer még újra hajóra szállhatnak, a vágyott úti cél a Csendes-óceán. Addig Józsefváros és Terézváros között ingázik a bringájával, és ott van neki a tengeri gyermeksely.

KERTÉSZ ANNA

TEKERVÉNYES

2 betűs szavak:

Év

Nő

3 betűs szavak:

Apa

Fej

Ház

Jog

Kéz

Nap

Szó

Víz

4 betűs szavak:

Anya

Diák

Élet

Hely

Pénz

Rész

5 betűs szavak:

Állam

Barát

Férfi

Oldal

Szoba

Tartó

Telek

Üzlet

Világ

7 betűs szavak:

Kormány

Terület

SUDOKU

			C						7	8			D	
9				E			2	3	5		6		A	
6	1			D		2	0		9	A	3			
2		8			5	1	3	C				E		9
	B	3				F		1	8	A				6
C	E		8			0					D	B	4	
	9		5			E		7			2		1	
	F			6					C	0	A			8
1			B	E	0					2			3	
	3		7			D		8			E		B	
	D	9	A					6			F		7	2
4					A	5	9		C			D	0	
F		0					D	7	5	B			A	4
			9	1	8			F	4		C			6
	7		6		9	C	5			2				E
	C			4	F						0			

SKANDI

*	↙	Holnap előtti nap Kongó régi neve	↘	Retteg Inda	↙	Az aljára Tonna	↘	Ébred Találat a fociban	Ittrium	Hivő	↙	Igen oroszul Hím állat	Orosz, harci repülőgép típus	*
Helen Keller idézet 1. rész	→													E
Óvoda becézve	→	Muhammad ... ökölvívó Idézet 2. rész			Ciprus autójel	→	Patás állat Drágáll		Névelő	→	Levegő angolul			
↙	→		Tetön dolgozik Vértanúk városa	→			Nedves föld		Ide-oda mozgó Fót része!	→				
Cukimuki Város Heves megyében	→							Állatok lakják	→		Állóvíz	Jód	Kálium Ártalmas	→
↙	→			Liter	Kipling kigyója	→		Oroszlán-szaj Főútőér	→					
Ady széle! Fizetőkép-telenség állapota	→	... Pacino, színész	→		Menyasz-szony Kifent	→		Ételkészítő Mázsál	→			Hamis Kívánság	→	
↙	→			Létezik	→		Mosópor-márka	→			Ketyegve jár	→		
3. zenei törzshang Madách ... költő	→	Község Pest megyében	→	Vesztegel Energia	→		Hézag	→			Haza	→		
↙	→			Ilona	*	Törökország autójel Rotyog	→			Feltéve	A.S.D. Ajándékoz	→		
Azonnal	→				Lombkoro-nát visel	→		Séró	→				*	*
Korszak	→			*	Kavics	→		Lóca	→			*	*	*

MUNKATÁRSÁKAT KERESÜNK!

JÁRDAMOSÓ

feladata: járdák és egyéb kijelölt közterületek mosása
alapbér: bruttó 250.000,- Ft/hó
egyéb juttatás: nettó 12.500,- Ft cafetéria

KISGÉPKEZELŐ

feladata: Glutton porszívó napi üzemeltetése, a kijelölt munkaterület tisztítása, Stiga járdamosó gép működtetése, járda mosása, Karcher seprűs gép működtetése, járda seprése
alapbér: bruttó 260.000,- Ft/hó
egyéb juttatás: nettó 12.500,- Ft cafetéria

UTCASEPRŐ

feladata: járdák és egyéb kijelölt közterületek takarítása
alapbér: bruttó 200.000,- Ft/hó
egyéb juttatás: nettó 12.500,- Ft cafetéria

Jelentkezés:
06/70-400-6083
Róna Attiláné HR vezető

Pályázati lehetőség TANULMÁNYI ÉS FELSŐOKTATÁSI ÖSZTÖNDÍJRA

A Terézvárosi Tanulmányi Ösztöndíjra Terézváros területén működő általános iskolák felső tagozatos tanulói és Budapesten működő gimnáziumok, szakgimnáziumok és szakközépiskolák diákjai pályázhatnak, amennyiben a kerületben bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkeznek és nappali rendszerű képzésben vesznek részt.

Az ösztöndíj a következő tanévre szól, összege havi 35.000.-Ft.

A pályázat benyújtásának határideje: **2020. augusztus 31.**

Terézvárosi Felsőoktatási Ösztöndíjra pályázhatnak a legalább a pályázati felhívás közzétételét megelőző 30. naptól bejelentett terézvárosi lakóhellyel rendelkező, Magyarország államilag elismert felsőoktatási intézményében teljes idejű alap-, mester- vagy osztatlan képzésben résztvevő, aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező, a pályázat benyújtását megelőző félévben 3,5 tanulmányi átlagot elérő hallgatók, valamint ilyen intézményekben felvételt nyert jelentkezők, akik a pályázat szociális helyzetre vonatkozó kritériumainak is megfelelnek.

Az ösztöndíj a következő félévre szól, összege havi 40.000.-Ft.

A pályázat benyújtásának határideje:

2020. augusztus 31.

Az ösztöndíjakról a **342-7582-es** telefonszámon lehet érdeklődni.
További információ: **www.terezvaros.hu**

APRÓHIRDETÉS

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, VÉ-
CÉCSÉSZÉK, VÉCÉRTARTÁLYOK cseréje,
javítása. Mosó-, mosogatógépek bekö-
tése. Tel.: 06-30-447-36-03

Anyagilag segítünk! Becsületes, értel-
miségi budai házaspár kedvező élet-
járadékot fizet idős nyugdíjas(ok)nak
budapesti lakásért odaköltözés nélkül.
Tel.: 06-20-347-3727

Ingatlanirodánk eladó budapesti
lakásokat/házakat keres ügyfelei-
nek. Gyorsan vevőt hozunk, jutalék
3%, ügyvéd ingyenes. Ismerősének
lakása eladó? Hívjon, ajánlási juta-
lékot kap! Laurus Ingatlan, Tel.: 06-
20-960-0600

Házhoz megyek! Fogsor készítését, ja-
vítását vállalom garanciával. Hívjon bi-
zalommal! Telefon: 06-20-980-3957

Közös képviselő, társasházkezelés!
Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró An-
na, Lőrincz Péter. Iroda: Teréz körút 21.,
06-70-383-5004

Pingpongpartnert keresek heti egy
vagy két alkalomra. Van saját aszta-
lom. Az Izabella utcában lakom.
Telefon: 30/4787548

Életjáradékot fizetne értelmiségi há-
zaspár ingatlan öröklése fejében. Sze-
mélyes megbeszélés érdekében hívjon
bizalommal. +36-70-252-4897

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:

VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

REJTVÉNYNYERTESEK

Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2020. július 8-ig.

A június 18-án megjelent számunk rejtvényének nyertesei:
Györfy Vilma, Szabó Tibike.

Cím: Terézvárosi szerkesztőség, 1067 Budapest, Eötvös utca 3.

A helyes megfejtést beküldők között 2 db 10 000 forintos
vásárlási utalványt sorsolunk ki.

Üdüljön velünk idén is!

A gyerekeket a gyenesdiási TEKA tábor, a családokat és az
időseket pedig a terézvárosi önkormányzat síófoki üdülője várja.

**A Terézvárosi Közrendjéért és Közbiztonságáért
Közalapítvány** nyári tábora augusztus 12. és 19. között
ingyenesen fogadja a 3-7. osztályos kerületi gyerekeket.

**A TEKA táborra jelentkezni a teka@terezvaros.hu
címen lehet július 15-ig.**

Az önkormányzat ezüstpárti nyaralóhelye július 7-től október 31-ig
heti turnusokban, kedvezményes áron fogadja a pihenni vágyó
terézvárosi időseket és szociálisan rászoruló családokat.

Pályázni személyesen, a Terézvárosi Polgármesteri Hivatal
Humánszolgáltatási Főosztályán (1067 Budapest, Eötvös utca 3.
III. emelet 306. szoba), a **www.terezvaros.hu** oldalról
letöltött, majd kitöltött pályázati adatlap és annak mellékletei
(jövedelem, lakcím igazolása) benyújtásával lehet.

További információ
a nyaralási lehetőségekről:
www.terezvaros.hu

Már a koronavírus utáni jövőt képzelte el Nicolas Abdelkader francia dizájner, aki fotómontázsain hatalmas, burjánzó növényekkel teli virágserepekként vizionálja az utasszállító gépeket és egyéb járműveket, amelyek nemrég még a mobilitásunk jelképei voltak. Szerinte a pandémia miatt lelassuló életritmus jó lehetőség arra, hogy a túlfeszített tömegközlekedést is lelassítsuk.

Korábban vandalizmusnak számított, ma sokszorosára növelheti egy ingatlan értékét egy street art alkotás – különösen, ha ez egy Banksy. A britek fele hajlandó lenne felárat fizetni azért, hogy ilyen „kidekorált” házban lakjon – írja a Financial Times. Az Egyesült Államokban a polgármesterek után a luxusüzletek is – köztük a New York-i Louis Vuitton butikok – megbízást adnak művészeknek, hogy össze-graffitizzék a falukat, az utcáfrontjukat. A street art az elmúlt hetekben új diszciplínával is gazdagodott: a „tiltakozó művészetnek” (protest art) már saját globális, online adatbázisa is készül.

Hipermodern, úszó csirkefarmot tervezett Rotterdamba a holland Goldsmith építészstúdió, miután tavaly megépítették a világ első, 32 tehénnek otthont adó úszó tejgazdaságát. Az emelkedő tengerszint miatt Hollandiában az úszó gazdaságok jelenthetik a jövőt az élelmiszer-ellátásban. A természetes fény és a friss levegő hatására még többet is tojhat a kényelmesen elférő hétezer tyúk, ráadásul a farm önfenntartó, az energiát napelemekből, a vizet esővíztisztítóból nyeri.

Egy eddig üresen álló párizsi háztetőn épül Európa legnagyobb vegyszermentes gazdasága. A 2022-re elkészülő, négyezer négyzetméteren telepített farm napi ezerkilós zöldség- és gyümölcsstermelése 14 ezer négyzetméternyi földterületnek felel meg. Az itt termelt bioalapanyagokból főz majd a helyszínen nyitó étterem is, ami azt az egyre növekvő igényt szolgálja ki, hogy helyben termelt, minőségi alapanyagokból készült ételeket fogyaszthassanak a városlakók.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
BÁLINT ORSOLYA

Az urbanizáció nem fékező

A városok kiterjedése 2100-ra a mostani hatszorosára nőhet – jósolja egy nemzetközi urbanizációs kutatás. Míg 200 éve az emberiség két százaléka élt városban, most már több mint a fele, és ez a trend nemcsak a fejlődő országokban, hanem Európában és Amerikában is folytatódik. Új urbanizációs modell van kialakulóban: egyre több megaváros épülhet ki az összenövő metropoliszokból, ami a társadalmakra és a környezetre egyaránt nagy nyomást gyakorol. Mindez

új kihívások elé állítja a várostervezőket, -vezetőket és a klímavédőket is, akiknek a kutatók szerint azon kell közösen dolgozniuk, hogy a megavárosokban fenntartható legyen a tömegközlekedés, a víz- és az energiaellátás, illetve a szemétfeldolgozás. Jelentősen csökkenteni kell a károsanyag-kibocsátást is, hosszú távon teljesen háttérbe fordítva a fosszilis energiahordozóknak, csak így biztosítható bolygónk egészsége a jövőben. Eközben a Wall Street Journal arról ír, hogy világszerte elkezdődött a „városi exodus”: ahol nincs elég progresszió, menekülnek az em-

berek a kaotikus, stresszes városi élettől. Erre a pandémiás helyzet csak ráerősített, emberek milliói szorultak hosszú hetekre a városi lakásaikba, ami már a mentális egészségüket is veszélyeztette. A városelhagyási láz a gyorsan fejlődő Japánban is megjelent, ahol az elmúlt két évben 30 százalékkal nőtt azok száma, akik szeretnének nagyvárosból vidékre költözni. A japán kormány ezért 3 millió jen (8,7 millió forint) lakhatási támogatást ad azoknak a tokiói lakosoknak, akik hajlandók kiköltözni a rettentően túlszűfolt, 36 millió lakosú fővárosból valahová vidékre.